

#ARTSTAGRAM

KIDS & TEENS

DECEMBRIE 2022

Locuiește în poveste!
Anchetă: Cel mai grozav Crăciun
Balul Personajelor:
Școala pentru Bine și Rău

NOUTĂȚI

10 noutăți pentru copii de citit iarna aceasta, Oana Purice – 3

Noutăți miniGrafic, Ioana Vîlcu – 9

Idei de cadouri pentru copii, Oana Purice – 12

6 noutăți pentru adolescenți care vor face iarna suportabilă, Simona Stoica – 15

Idei de cadouri pentru cititorii greu de mulțumit, Simona Stoica – 20

Top 10 bestsellers Gaudeamus: cele mai vândute cărți pentru copii și adolescenți 2022 – 26

COMUNITATE

#pareridelacititori COPII, Ema Cojocaru – 29

#pareridelacititori ADOLESCENȚI, Ema Cojocaru – 33

Poveștile noastre: Un Crăciun teribil – 37

AUTORI ROMÂNI

Locuiește în poveste!, Marcia Marin, Ema Cojocaru – 40

Ordinul Povestitorilor, Adina Popescu – 52

Anchetă Arthur: Un Crăciun memorabil, Ema Cojocaru – 56

Portret de ilustrator: Maria și Ileana Surducan, Ema Cojocaru – 63

Done Stan: „Copiii sunt marii arhitecți ai bucuriei”, Ema Cojocaru – 68

Autori români la Gaudeamus: Autografe și live drawing – 70

BOOK FUN

Scene din romane grafice, Ema Cojocaru, Matei Sâmișăian – 73

Poliția modei în literatură, Monica Macedonski – 75

Balul Personajelor – seria *Școala pentru Bine și Rău*, Ema Cojocaru, Monica Macedonski – 79

Inspirație pentru masa de Crăciun de la personajele Arthur, Ema Cojocaru – 83

7 personaje nonconformiste din literatura YA, Simona Stoica – 89

Balul Personajelor – seria *Amurg*, Ema Cojocaru, Simona Stoica – 93

10 NOUȚĂȚI PENTRU COPII DE CITIT IARNA ACEASTA

Mai sunt doar câteva zile până la vacanță și, dacă nu știți cu ce veți umple serile lungi și prea geroase ca să mai stați la coadă să prindeți un loc în roata cea mare din Piața Constituției, iată care sunt noutățile pregătite de Editura Arthur și miniGrafic.

1. Unul dintre combo-urile perfecte din literatura română contemporană este, fără îndoială, echipa **Florin Bican–Dan Ungureanu**. Versurile istețe și superamuzante ale lui Florin Bican se potrivesc atât de bine cu desenele lui Dan Ungureanu, că zici că-s făcute toate de aceeași minte și aceeași mână. Așa că nu putem decât să sărim în sus de bucurie că în seria Apolodor Explorator a apărut un titlu nou: ***Apolodor pe crestele Carpaților***. După ce a descoperit păsările din Deltă și a explorat Luna împreună cu pisoiul Tiț și Maimuțica, pe Apolodor îl

așteaptă o nouă aventură. Chiar în Carpați. Cu harta în mână, ia la pas potecile și crestele munților, dar vizitează și peșteri, admiră lacuri, râuri și cascade și descoperă tot felul de minunății ale țării. Povestea este însoțită și aici de planșe explicative, un glosar și un experiment, toate numai bune ca să ne pregătească din timp pentru aventurile care ne vor aștepta vara viitoare.

2. Tot la capitolul nouăți ale autorilor români, nu ratați cea mai recentă carte a Adinei Rosetti: *De ce și-a pierdut Balaurul tableta... și alte întâmplări fantastice*. Este ilustrată de Andrei Măceșanu și este la fel de amuzantă pe cât sună. Enervată la culme de

povestea tocmai citită, Prințesa se duce în Pădurea Fermecată să vadă care-i treaba cu toate personajele alea negative. Și descoperă că realitatea nu-i deloc ca-n cărțile cu povești. Pentru că Balaurul e trist, broscuile tot așteaptă o prințesă salvatoare, Zmeul Zmeilor e îndrăgostit, iar Marele Căpcăun îl ține prizonier pe Făt-Frumos. Așa că ceva trebuie făcut. Noroc că **Adina Rosetti** este expertă în rezolvat mistere fantastice. Doar știm cu toții câte enigme a dezlegat în volumul ei anterior, *De ce zboară vrăjitoarele pe cozi de mătură?... și alte întrebări fantastice*. Așa că iubitorii de dileme fabuloase și răspunsuri și mai și vor savura poveștile Balaurului și ale tovarășilor lui.

3. O poveste fabuloasă este și *Băiatul și balena. Iarna* de **Benji Davies** (traducere de Vlad Zografi), o carte din care cititorii mai mici vor cunoaște puterea prieteniei. După ce în volumul anterior, *Băiatul și balena*, l-am întâlnit pe Noi, băiatul care a salvat mica balenă, acum îl vom regăsi pe insula lui toată acoperită de zăpadă. Gerul e atât de năprasnic, că și marea pare să înghețe. Cum va supraviețui balena acestui frig, se gândește Noi. Doar că și tatăl lui pare să aibă nevoie de ajutor. Iar Noi pleacă după el. Va fi rândul balenei acum să-l salveze. Căci prietenii nu uită niciodată.

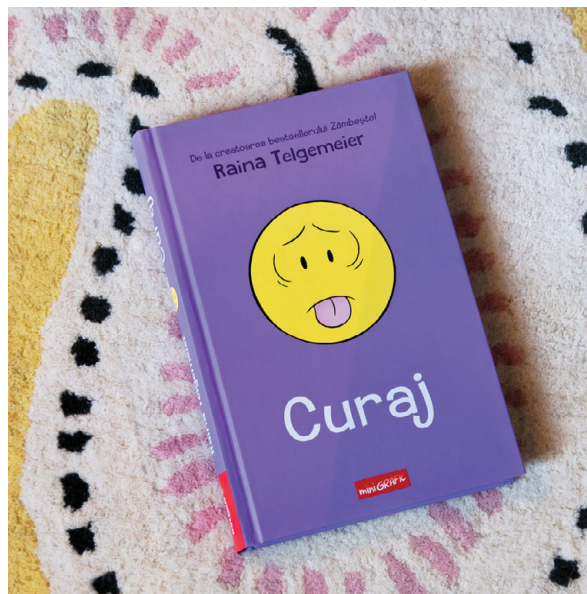
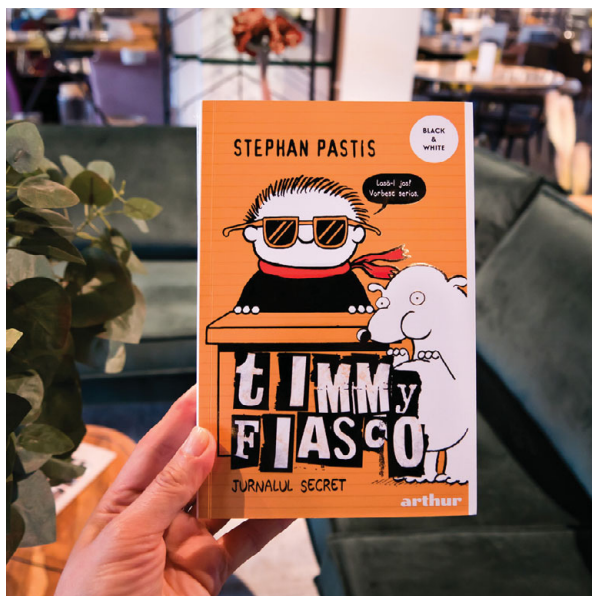
4. Dacă împreună cu Apolodor putem explora țara noastră, cartea lui **Sophie Blackall**, *Dacă*

vii pe Pământ (traducere tot de Vlad Zografi) este o călătorie pe întreg Globul. Inspirată de copiii și călătoriile pe care Blackall le-a făcut alături de UNICEF și Salvați Copiii, *Dacă vîi pe Pământ* ne arată cât de diferiți sunt, noi și locurile în care trăim, de alți oameni și alte locuri ale lumii și cât de frumoase sunt aceste diferențe. Ne ajută să ne cultivăm imaginația și curiozitatea, să punem întrebări și să privim cu empatie către toți cei care sunt altfel decât noi. Și ne învață și că „oamenii mari fac o mulțime de lucruri. Oamenii mari pot face aproape orice până când îmbătrânesc de-a binelea. Dar atunci bebelușii au crescut deja mari și îi pot ajuta“.

Vă interesează cărți pentru copii ceva mai mari? Iată ce nu trebuie să ratați:

5. Întâi și întâi, mare anunț: fani ai lui Timmy Fiasco din întreaga Românie, a apărut al cincilea volum: *Jurnalul secret* (traducere de Ecaterina Godeanu). E atât de secret, că nici nu ar trebui să știe nimeni de el. Pe bune. Uitați ce scrie: „Această carte n-a fost destinată publicării. Este o consemnare personală a unei perioade mai delicate din viața mea de detectiv. Dar manuscrisul a fost furat. Așa a ajuns în mâinile voastre. Așadar, vă rog să lăsați jos cartea și să vă opriți din citit.” Dar se poate cineva opri din citit Timmy Fiasco? Nu cred. Minidetektivul și ursul lui polar cu nume hawaiian sunt atât de

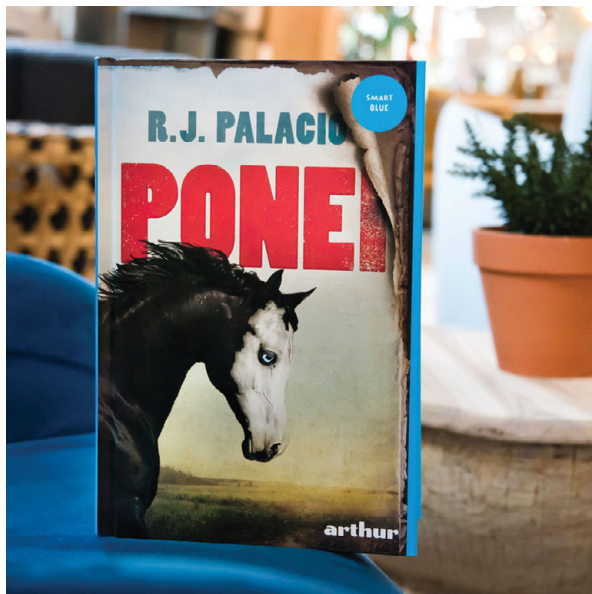
amuzanți! Mai ales că acum trebuie să asiste la nunta mamei. Și nu cu oricine. Cu portarul Dave. Ăsta-i chiar un caz pe care doar „marea agenție de detectivi” Fiasco SRL îl poate rezolva.

6. Raina Telgemeier este o autoare deja cunoscută fanilor de romane grafice. După *Surori* și *Zâmbește!*, aventurile protagonistei cu același nume, Raina, continuă în *Curaj* (traducere de Lavinia Mihök). O durere de burtă e fix ultimul lucru pe care Raina și-l dorește, mai ales că poate fi scânteia care să aprindă batjocura colegilor. Dar trebuie să rămână calmă și să nu-și mai facă scenariile. Sigur. Ușor de spus, greu de făcut.

7. Oricât de grea i s-ar părea viața la școală, Raina este departe de problemele pe care le au elevii de-a opta din *Needucabilii* lui **Gordon Korman** (traducere de Iulia Arsintescu), pe care-l știți din seria *Minți geniale*. Clasa Specială Autonomă, pe scurt „needucabilii“, e o gașcă de adolescenți cărora nimeni nu le mai dă nicio șansă. Nimeni în afară de profesorul Zachary Kermit, forțat, cu câteva luni înainte de pensionare, să aibă grijă de ei. Și ce părea fără speranță se transformă într-un exemplu de „așa trebuie să se poarte un profesor“. Ceea ce-i dă peste cap planurile maleficului inspector Thaddeus.

8. Poate că și Beverly este la fel de neadaptată ca elevii din Clasa Specială Autonomă. Doar că problema ei e familia. De care fuge. Și fără de care va trebui să se descurce. Cu banii, cu amintirile, cu valurile de emoții noi. *Beverly, aici și acum* este cel mai recent volum al lui **Kate DiCamillo** publicat de editura Arthur (traducere de Iulia Arsintescu), care întregeste trilogia prietenelor neînfricate. După *Raymie Nightingale* și *Louisiana se întoarce acasă*, i-a venit rândul lui Beverly. În 1979, fata de 14 ani ajunge cu o mașină roșie în Tamaray Beach. Și viața poate să înceapă. Pentru că era prima dată când pleca de-acasă. Înainte doar fugise.

9. În aceeași colecție Smart Blue a apărut *Ponei* (traducere de Iulia Arsintescu), un nou roman semnat de **R.J. Palacio**, autoarea super-cunoscutului *Minunea*. Doar că de data asta dăm timpul cu aproape două sute de ani în urmă și ajungem în timpul Războiului de Secesiune din Statele Unite. Atunci când trei călăreți înarmați dau năvală în curtea cizmarului Martin Bird și-l iau de lângă fiul său, Silas. Rămăș doar cu o fantomă și un ponei cu fața albă, Silas nu mai are nimic de pierdut, așa că pleacă în căutarea tatălui. Dar America secolului XIX nu e un loc tocmai prietenos pentru un puști. Silas trebuie să găsească tăria și curajul să meargă mai departe. Să înfrunte noi pericole. Pentru că-i are alături pe cei doi prieteni. „O să te descurci, Silas. [...] Voi fi lângă tine.“

10. Un alt roman a cărui acțiune se petrece cu mult timp în urmă este *Pași de balet* de **Noel Streatfeild** (traducere de Mihaela Ioncelescu), un clasic al literaturii pentru adolescenți. În 1930, Pauline, Petrova și Posy, trei fetețe rămase orfane, ajung la Londra alături de unchiul lor. Deși doar Posy pare să aibă talent, unchiul Gum le înscrie pe toate la Academia de Dans. Când, în absența unchiului, casa fetelor este năpădită de sărăcie și lipsuri, dansul este cel care le ajută să supraviețuiască. Dar și cel care le aduce celebritatea și le arată fața mai puțin plăcută a acesteia. Romanul, publicat prima dată în 1936, a fost ecranizat în 2007, rolul principal fiind jucat de Emma Watson.

Oana Purice

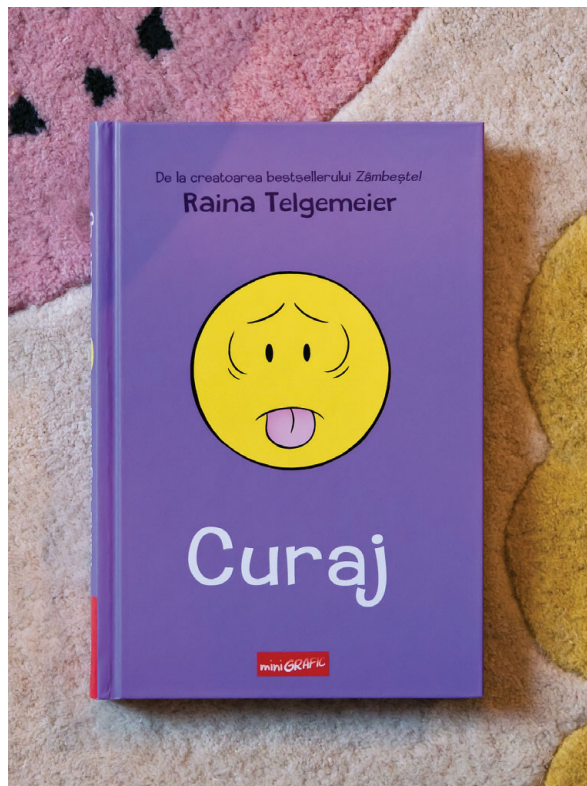

NOUTĂȚI MINIGRAFIC

Și anul acesta au apărut niște romane grafice tare simpatice la **miniGrafic** și mă bucur că am ocazia să vă scriu despre câteva dintre preferatele mele.

Încep cu o veste care sigur îi va bucura pe mulți dintre cititorii noștri: **Raina Telgemeier**, una dintre cele mai îndrăgite autoare de la miniGrafic, are un nou roman. **Curaj** (ce titlu grozav!) este tot un roman autobiografic, în care Raina povestește despre experiențele prin care a trecut în adolescență. La fel ca în **Zâmbește!** sau în **Surori**, Raina este cât se poate de sinceră în ce privește greutățile pe care le-a întâmpinat (neînțelegeri cu colegii, anxietate, tulburări de alimentație). Iar mesajul cărții este unul cât se poate de clar: orice problemă are o rezolvare, trebuie doar să avem curaj să vorbim despre asta și să cerem ajutor.

Trebuie neapărat să vă zic că **El Surdo**, de **Cece Bell**, o altă carte bazată pe experiențe reale, autobiografice, a apărut într-o ediție

super specială. Pe lângă povestea micuței Cece și drumul lung pe care l-a parcurs de când și-a pierdut auzul și până a învățat să-și accepte dizabilitatea, ba chiar s-o transforme într-o superputere, noua ediție conține 40 de pagini cu poze din copilăria autoarei, schițe originale și multe detalii despre cum se scrie un roman grafic.

Pentru cei care preferă mai degrabă poveștile fantastice, anul acesta au apărut două cărți cu supereroi. În *Manual pentru supereroi*, Lisa își descoperă superputerile urmând instrucțiunile dintr-o carte găsită din întâmplare la bibliotecă. Aproape peste noapte, răufăcătorii din oraș se trezesc cu o adversară pe măsură! A doua carte cu supereroi apărută anul acesta este *Invincibil*. Personajul principal se numește chiar Invincibil și, după cum îi spune și numele, nimeni n-a reușit să-l învingă până acum – nici vreun hoț, nici savantul nebun, nimeni! Dar cum de reușește el să iasă cu bine din orice

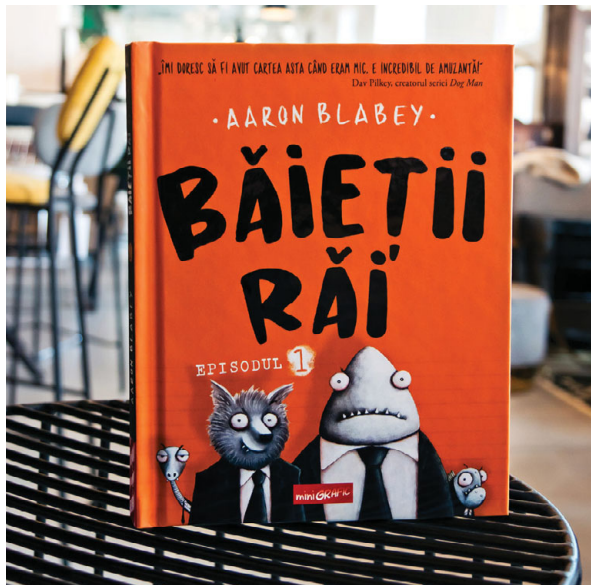
situație, oricât de periculoasă, va trebui să afliți din carte.

Părinților (și bunicilor, unchilor, mătușilor, tuturor adulților) cărora le place să le citească celor mici le recomand *Aventuri în Momilandia*, de Tove Jansson. Al doilea volum

continuă seria peripețiilor în care se trezesc implicați (cu sau fără voia lor) Momi, domnița Fandosica, Smiorc, ba chiar și Momimama și Momitata. Fie că încearcă să schieze, să construiască o casă sau să trăiască după alte principii, locuitorii din Valea Mominilor intră în cele mai amuzante situații și învață cele mai înduioșătoare lecții despre viață.

Dacă vrei încă o porție sănătoasă de râs, trebuie neapărat să citești **Băieții Răi**. Domnul Lup s-a săturat să fie în tabăra celor răi, așa că îi convinge pe domnul Rechin, domnul Șarpe și domnul Piranha să treacă de partea binelui. Prima lor faptă bună: să salveze o pisică dintr-un copac. Vă garantez că o să se râdă cu lacrimi de fiecare dată când o să citești cartea.

Iar pentru cititorii de gimnaziu recomand seria **Emmie și prietenii ei**, din care a apărut al treilea volum, **Jaime cea ignorată**. Autoarea, **Terri Libenson**, scrie și desenează despre multe dintre problemele care apar la începutul adolescenței. De la părinți prea prinși cu munca la prietene care te abandonează pentru că nu ești suficient de cool, Jaime clar nu trece prin cea mai ușoară perioadă. Cititorii o să se pună repede în pielea lui Jaime și o să empatizeze cu ea, învățând totodată cum să facă față situațiilor cu care se confruntă chiar ei.

Iată că la **miniGrafic** chiar avem cărți pentru toată familia, de la mic la mare, și am vorbit deja cu Moș Crăciun să aibă loc în tolă și pentru ele. Așa că vă urez de pe acum spor la citit!

Ioana Vilcu

IDEI DE CADOURI PENTRU COPII

Poveștile bune nu se strică și nu se demodează niciodată. Așa că, în materie de cadouri, cărțile sunt întotdeauna cea mai bună alegere. Dacă nu v-ați hotărât ce titluri să alegeți, mai jos sunt câteva sugestii numai bune de făcut cadou copiilor mai mici și mai mari.

#FaniHarryPotterForEver

1. Așteptarea a luat sfârșit. Al patrulea volum din seria ilustrată Harry Potter este disponibil. Minunat ilustrat de Jim Kay, ***Harry Potter și Pocalul de Foc*** este cadoul perfect pentru fanii Harry Potter, dornici să-și completeze colecția. Abia așteptam să-i văd în formă și culoare pe participanții la Trimagiadă. Totul arată fabulos!

2. Pentru aceiași fani Harry Potter, Editura Arthur a publicat ***Un an magic***, un calendar-carte care conține o selecție din ilustrațiile

lui **Jim Kay** (cel care a ilustrat primele patru volume ale seriei), inclusiv desene rămase necunoscute până acum. Fiecare zi a anului este însoțită de o replică, de un episod-emblemă sau de un citat memorabil, astfel că vom putea pătrunde în at-

mosfera de la Hogwarts de-a lungul întregului an. **Harry Potter. Un an magic** este un cadou potrivit atât pentru cei deja familiari cu universul creat de **J.K. Rowling**, cât și pentru cei care încă nu l-au descoperit și se vor putea astfel molipsi de bucuria lumii Harry Potter.

Cărți clasice

1. Morcoveață este un clasic al literaturii universale pentru copii și cea mai cunoscută carte a scriitorului francez **Jules Renard**. În colecția Arthur Retro a apărut recent ediția românească tradusă de Marcel Gafton și Modest Morariu și ilustrată de **Done Stan**. O minunăție de carte de care se vor bucura deopotrivă copiii (și se vor ține de burtă de râs când vor vedea cum se luptă Morcoveață cu pâinea cea tare – „Atunci o înhață cu dușmănie, mușcă vârtos din ea, dă îndârjit din cap și o crăntăne între dinți, de sar fărâmițe“) și părinții, care-și vor aminti această ediție din propria copilărie.

2. Pentru tinerii cititori care vor să-și exerseze simțul umorului și al ironiei, **Recreația mare**, colecția de povestiri a lui **Mircea Sântimbreanu**, este cadoul ideal. Reeditat la Editura

Arthur în condiții grafice excelente, volumul le va arăta elevilor că se poate și mai rău. Că viața de școlar poate avea și părți mai puțin plăcute, dar că e important să-ți menții încrederea și autoironia. Deoarece ele te vor scoate din multe situații complicate. Iar dacă vă spun că **Recreația mare** este cartea preferată a lui Alex Moldovan, autorul celebrei Olguța, cred că v-am convins că-i numai bună de făcut cadou.

Povești ilustrate

1. Paddington e cel mai adorabil ursuleț. Iar seria adaptată după serialul animat îi împrieteneste și mai tare pe copii cu familia Brown; dar și cu cărțile și lectura. Noul volum din **Aventurile lui Paddington, Prima ninsoare**, este un cadou potrivit pentru cei mici, care-i

vor putea însoți pe ursuleț, pe Jonathan și pe Judy în căutarea căciuliței pierdute în zapadă. Și, ca de fiecare dată, aventurile nu întârzie să apară.

2. Pentru iubitorii de basme contemporane, **Cartea năsoaselor** de Alexandra Rusu este un cadou cât se poate de potrivit. Însoțită de ilustrații noi, realizate de **Ioana Văllimărescu**, această nouă ediție îmbracă în culori vii povestea celor trei prințese: Carina, Sandrina și Hermina. În Regatul de Ditai-Nasul preconcepțiile și clișeele nu par deloc fabuloase, iar cele trei preanăsoase vor încerca să se adapteze. Deși devine tot mai clar că problema nu e la ele.

Oana Purice

6 NOUTĂȚI PENTRU ADOLESCENȚI CARE VOR FACE IARNA SUPORTABILĂ

Înainte să pornești la vânătoare de noutăți și să începi să-ți bifezi titlurile de pe listă, amintește-ți că fiecare carte își cheamă cititorul într-un mod aparte. Uneori, în pofida unei curiozități instinctive, ai tendința să te ții de planuri și să nu riști, alegând doar romanele care *nu* te scot din zona ta de confort. Alteori, când tentația e prea mare, faci acel *leap of fate* pe care doar un profesionist îl poate efectua fără greșală.

Indiferent ce romane vor ajunge să-ți umple troller-ul de la ART, bucură-te de fiecare aventură în parte și lasă magia să-ți dezvăluie calea umbrită, adesea evitată. Cine știe... s-ar putea să descoperi viitoarea ta carte preferată atunci când te aștepți cel mai puțin.

Marea fără stele

În stilul ei caracteristic, **Erin Morgenstern** se joacă din nou cu inimile cititorilor și împletește sute de povești și destine într-un roman ce redefinește semnificația cuvântului *magie*. O să

sari dintr-un coșmar în altul, la mila unor mâini invizibile, și o să visezi cu ochii deschiși, ascuns într-o bibliotecă stranie, cu adevărat halucinantă. Însă orice aventură te-ar aștepta în următorul capitol, un lucru e sigur: cuvintele autoarei, plămădite din praf de stele și tăciunii speranței, te vor însemna de-a pururi, iar personajul Zachary Ezra Rawlins te va fermeca de îndată ce-și va face cunoscută iubirea pentru cărți, legende, miracole și aventuri nebănuite.

Marea fără stele este un roman pentru cei care poartă poveștile asemenea unor talismane secrete în buzunare și răsfoiesc cărțile până când ajung să aibă colțurile ușor îndoite și

paginile îngălbenite – poate cea mai frumoasă declarație de dragoste dintre toate.

Feed

La prima vedere, lumea imaginată de **M. T. Anderson** pare uluitoare: adolescenții se distrează tot timpul, își cumpără aproape orice-și doresc și merg la Școala™, unde nu învață să citească sau să scrie, din moment ce orice informație se află la un buton și-un click distanță, ci cum să obțină un loc de muncă grozav și să găsească fel și fel de chilipiruri online. Când se întâlnesc, nu vorbesc unii cu ceilalți, alegând în schimb să-și trimită mesaje în creier, în privat. Le cade pielea, iar planeta moare din cauza efectelor acestui stil de viață, însă feed-urile din capul lor sunt personalizate astfel încât să optimizeze preferințele utilizatorilor și bucuria de viață. Într-un fel, totul se rezumă la marketing, reclame, consumerism și indiferență.

Considerat un roman cult al literaturii YA, **Feed** ne prezintă un viitor în care oamenii se obișnuiesc ca totul să fie necomplicat și devin din ce în ce mai asemănători și mai simpli în gândire. Anderson nu vine cu o soluție și nici nu-i judecă pe cei ale căror vieți se află la mila unei societăți cu nenumărate defecte. De fapt,

autorul te face să te simți inconfortabil când îți dai seama în ce direcție se îndreaptă însăși lumea noastră, cu atât mai mult când romanul, publicat pentru prima dată în 2002, scoate la suprafață problemele întâmpinate în prezent, de la ignoranță și superficialitate la nepăsare și tendința de autodistrugere.

Mi-aș fi dorit să zic ceva care s-o înveselească. Aveam senzația că asta ar putea fi foarte greu. Mă gândeam la faptul că, uneori, când încerci să le spui oamenilor exact ceea ce-i potrivit e ca un fel de operație pe creier și trebuie să nimerești fix partea potrivită a lobului. Doar că, atunci când te folosești de vorbe, e ca și cum ai utiliza frigărui vechi și ruginite sau chestii din alea pe care le folosești ca să mănânci homar, doar că maronii. Și trebuie să nimerești exact în locul potrivit și încerci diferite zone ale creierului, dar pacientul tresare întruna și spune „Au!“

Assassin's Creed Valhalla: Saga lui Geirmund

Cititorii fascinați de mitologia nordică, legendele vikingilor și celebra serie de jocuri **Assassin's Creed** vor avea ocazia să-l cunoască pe curajosul Geirmund, care pleacă împreună cu vestitul jarl Guthrum în Anglia pentru a cuceri pământurile din Wessex, visând la bogății, recolte, putere, glorie și clădirea unei reputații demne de un războinic, cu atât mai mult când îi are de înfruntat pe fiii lui Ragnar (un motiv în plus de bucurie pentru fanii serialului **Vikings**).

Însă, așa cum era de așteptat, soarta și zeii au alte lucruri în plan pentru Geirmund, care trebuie să depășească obstacol după obstacol

pentru a-și câștiga faima și a aduna o mică bandă de războinici loiali. Astfel, se trezește într-o poziție primejdioasă, prins într-o rețea de alianțe, trădări și secrete, nevoit să decidă ce fel de om este cu adevărat.

Pe lângă aventuri periculoase, bătălii sângeroase și loialități puse mereu la încercare, **Matthew J. Kirby** reușește să prezinte într-un mod fascinant antiteza dintre superstițiile și tradițiile nordice și doctrina creștină. Pentru creștini, un nordic este doar un păgân, un diavol trimis să verse sânge în țara lor sfântă, Anglia. Pentru danezi, creștinii sunt un simplu impediment și se împotrivesc voinței zeilor ca ei, nordicii, să cucerească aceste pământuri. Însă, la final, toți vor ca numele lor să dăinuie de-a lungul veacurilor.

La început, Torthred și Geirmund folosiră bețe pentru a trasa semnele în țărâna de sub tălpile lor, dar după o lună, abatele îi aduse tânărului bucăți de pergament vechi și uzat. Torthred îl laudă pentru iuțeala cu care învățase, prin comparație cu alții cărora le predase meșteșugul scrierii și citirii, dar pentru Geirmund învățarea nu reprezenta un concurs. El voia să știe să citească și să scrie pentru sine, fiindcă găsea putere în abilitatea aceea.

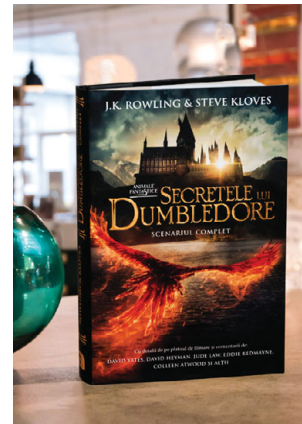
Secretele lui Dumbledore (Animale fantastice #3)

Fiecare librărie poate fi considerată un bilet dus-întors către Hogwarts. Indiferent de vârstă, mereu vor exista noi enigme de elucidat, noi povești de descoperit și noi personaje de întâlnit, însă ce cititor ar putea rezista tentației de a afla măcar o parte din secretele bine păstrate ale lui Albus Dumbledore?

Enigmaticul vrăjitor pare hotărât să complice lucrurile și să le ofere tuturor doar jumătăți de adevăr, implicându-și aliații într-un joc periculos de-a șoarecele și pisica. La polul opus, Grindelwald pune la cale un plan nou de a dobândi puterea mult dorită, bazându-se pe susținerea și devotamentul celor care râvnesc de multă vreme la o schimbare în lumea vrăjitorilor, însă amândoi comit o greșeală simplă: își subestimează adversarul.

Fanii universului creat de **J. K. Rowling** vor putea să se reîntâlnească cu o parte din personajele lor preferate (și să-și ascundă lucrurile valoroase de Șterpelici), bucurându-se totodată și de o călătorie în spatele cortinei, aflând secrete de pe platoul de filmare.

Pe vremea când erau adolescenți, Dumbledore și Grindelwald au ticluit un plan, având ca scop să preia controlul

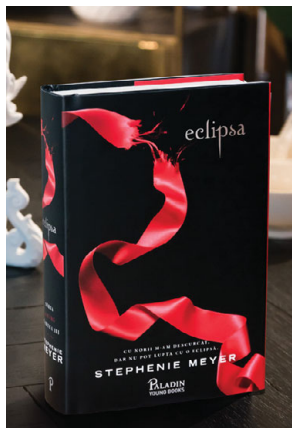
asupra lumii vrăjitorilor și dincolo de ea, plan pe care Grindelwald încearcă acum să-l pun în aplicare. Dar Dumbledore s-a schimbat. Își dă seama de greșelile pe care le-a făcut și încearcă din răspuțeri să le îndrepte. Cred că lucrul acesta dovedește forță: cu toții am făcut greșeli în viață, dar, oricine am fi, trebuie să ne recunoaștem greșelile, să învățăm din ele și să trecem mai departe.

Eclipsa (Amurg #3)

Lucrurile se complică într-un ritm fulgerător pentru Bella, care se trezește într-o postură nicidecum ușoară, prinsă între vampiri și vârcolaci, între viață și moarte. Deși nu se îndoiește de sentimentele ei pentru Edward, faptul că nu are voie să-l vadă pe Jacob o îndeamnă să ia decizii pripite și să ignore sfaturile familiei Cullen, care încearcă să o protejeze de un dușman ce se apropie cu pași iuți, așteptând o clipă de neatenție pentru a-și dezlănțui răzbunarea.

În timp ce noi vampiri lasă în urme trupuri golite de sânge, Bella își pune în balanță temerile, visurile și dorințele, conștientă că orice decizie va duce la o inimă frântă.

Având drept sursă de inspirație romanul clasic *La răscruce de vânturi*, *Eclipsa*,

de Stephenie Meyer întetește rivalitatea dintre Edward și Jacob, fără să tempereze vinovăția lăuntrică a unei tinere care încă descoperă ce înseamnă cu adevărat să iubești și să riști totul pentru cel care îți este sufletul-pereche.

Mi-am țesut scuza din detalii adevărate, dar nesemnificative, prea puțin importante în comparație cu faptul că haita de vârcolaci a lui Jacob ura de moarte familia de vampiri a lui Edward – și prin urmare și pe mine, de vreme ce intenționez în mod categoric să mă alătur familiei lor. Pur și simplu, nu era o problemă pe care să-o pot rezolva printr-un bilețel, iar la telefon nu voia să-mi răspundă. Dar planul meu de a avea o discuție față în față cu vârcolacul nu fusese deloc primit cu entuziasm de vampiri.

Teodosie cel Mic

Pentru cititorii interesați de literatura română contemporană, noua ediție a romanului lui **Răzvan Rădulescu**, *Teodosie cel Mic*, este cu siguranță cadoul ideal. Într-o Valahie imaginată, în care orașe reale ca București și Filași conviețuiesc alături de fabuloasele căpșunerii și ciupercării, se țese un basm care când pare pierdut în negura vremurilor, când pare desprins din realitatea cât se poate de imediată. Și personajele se joacă la limita dintre real și imaginar, ducând povestea în zone mișcătoare în care comedia și tragedia se împletesc. Pentru *Teodosie cel Mic* Răzvan Rădulescu a primit Premiul Uniunii Europene pentru Literatură.

Simona Stoica

IDEI DE CADOURI PENTRU CITITORII GREU DE MULȚUMIT

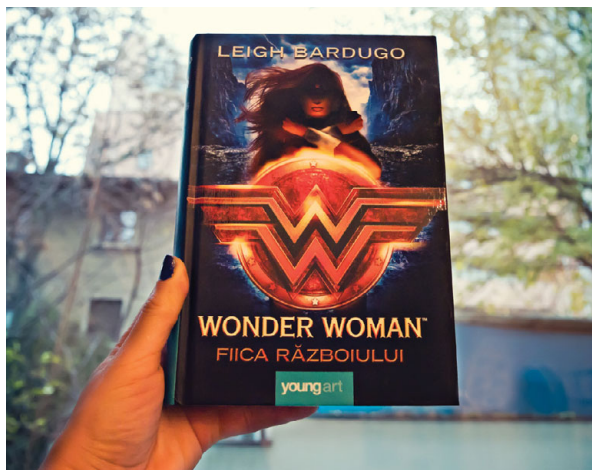
Fiecare cadou ascunde un mesaj ori o intenție, de la felul în care este împachetat până la modul în care este dăruit. Poate fi considerat o provocare sau o obligație, o apreciere sau o răspundere, mai ales dacă vrei să faci bucuros un cititor împătimit, mereu la curent cu ultimele noutăți și apariții. Chiar și așa, trebuie să ai niște ași strecurați sub mânecă și să-i cunoști foarte bine personalitatea și preferințele, altfel te vei alege cu o strângere de mână sau un zâmbet strâmb – și *cu siguranță* vrei să eviți o astfel de situație!

Cititorii sunt adesea încăpățânați, nestatornici și secretoși, însă îi poți lua ușor prin surprindere dacă observi acele detalii distinctive care fac diferența dintre un dar ce și-a atins ținta și unul mai puțin inspirat (recunoaște: îți place să ai dreptate și vrei ca elementul-surpriză să fie de partea ta).

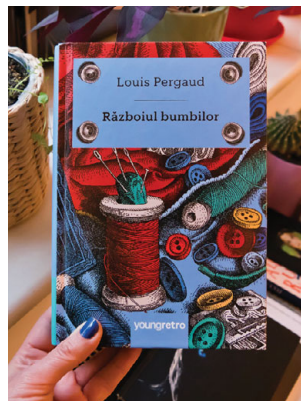
Din moment ce urmează perioada cadourilor, când mai mult ca sigur vei colinda prin librării și norocul nu va fi întotdeauna de partea ta la Secret Santa, vei avea nevoie de un mic imbold și de puțin ajutor; norocul tău că **spiridușii Youngart** îți stau la dispoziție și și-au făcut deja temele, identificând, după o cercetare îndelungată și foarte-foarte minuțioasă, **9 tipuri de cititori** ceva mai greu de mulțumit.

1. Gamerul înfocat

Soluția evidentă este să-i cumperi un box set **Assassin's Creed** sau **Metro**, însă nu vrei să pici cu ochii deschiși într-o capcană, nu-i așa? Sunt șanse foarte mari să le aibă deja în bibliotecă, îndeosebi dacă este un colecționar avid. Un gamer înfocat, deși pe alocuri retras și introvertit, va fi întotdeauna atras de serii fantasy, cu atât mai mult dacă acțiunea se desfășoară în Evul Mediu, dar nici nu va spune „Nu!” unei povești incitante cu eroi și răufăcători pe măsură. **Wonder Woman. Fiica războiului** și **Batman. Creaturile Noptii** o să-l țină treaz câteva nopți bune, iar dacă rămâne devotat universului Marvel, poți să-l „corupi” cu seria **Răzbnătorii** și să-i faci cunoștință cu legendarul Brandon Sanderson. Până la urmă, orice gamer care poate să țină pasul cu **Steelheart** și **Firefight** este un Epic adversar redutabil, demn de admirat.

2. Rivalul misterios

Alias dușmanul tău de moarte sau nemesul care-ți pune mereu bețe-n roate, e ultima persoană căreia ai vrea să-i cumperi un cadou – să spunem doar că, uneori, soarta are un simț al umorului cu adevărat macabru. Dar hai să privim și partea bună a lucrurilor: îți cunoști suficient de bine rivalul cât să-i identifici preferințele, însă trebuie să te gândești foarte bine la mesajul pe care vrei să-l transmiți. Vrei să îngropi securea războiului sau să-l pui în încurcătură? Oricare ar fi răspunsul, important e să-i amintești că tu deții avantajele, așa că axează-te pe cărți și serii ce pun accent pe strategii, alianțe și antrenamente: vezi cum reacționează dacă este implicat în **Războiul bumbilor** sau **Războiul ciocolatei**, de partea cui luptă în **Elias și spioana Cărturarilor** sau dacă acceptă de bunăvoie să devină **Secera** care va schimba ordinea lumii.

3. Visătoarea sensibilă

E colega sau prietena care trăiește intens fiecare poveste, tentată să-și ascundă lacrimile sau să salveze personajele când autorul dă dovadă de o cruzime neașteptată. Ar prefera cărțile cu finaluri fericite și să-și petreacă timpul vizitând tărâmurile magice descrise cu atâta măiestrie de-a lungul a sute de pagini, însă trebuie să ții cont de inima ei fragilă, plină de speranță. Prin urmare, ajută-o să descopere meleaguri noi și să rămână cât mai mult cu zâmbetul pe buze, rugându-le pe Vasea (*Ursul și privighetoarea* & *Fata din turn*) și Seraphina (*Seraphina* și

Umbra dragonului) să-i fie călăuze. Iar dacă știi că are spirit de artistă sau preferă uneori o poveste clasică, cu alură de basm, nu poți da greș cu *Fetele din castel* și *Academia prințeselor*.

4. Romantica incurabilă

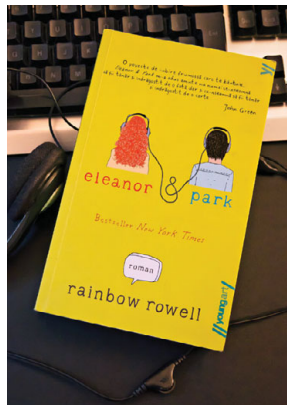

O, asta da provocare! Romanticii sunt cei mai impresionabili cititori, pentru că trec într-o fracțiune de secundă de la agonie la extaz. Există atât de multe trope-uri (friends to lovers, enemies to lovers, star-crossed lovers) și scenarii în

care poți oferi cartea greșită, însă nu intra în panică: **spiridușii Youngart** nu te vor lăsa să dai greș. Fiecare poveste de dragoste este specială și merită să fie descoperită, iar unele pot să fie recitite la câțiva ani – într-un fel, parcă te revezi cu un prieten vechi. Ca să-ți iei toate măsurile de precauție, încearcă să alegi povești cât se poate de diferite, astfel încât romantismul să fie

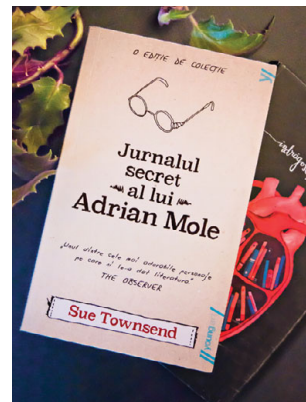
ilustrat de fiecare dată într-un mod unic, printr-o „rețetă” în trei pași: *Cum se dansează în pereche* (dans + destin + risc), *Cercul nopții* (iluzii + magie + pasiune), *Eleanor & Park* (teamă + prietenie + încredere), *Dacă te apropii* (nesiguranță + emoții + curaj).

5. Arogantul critic

Hai să nu înfrumusețăm adevărul, bine? Stă întotdeauna cu nasul pe sus, e greu de mulțumit, are impresia că doar cărțile recomandate de el sunt bune și te scoate din sărite cu aerul său de superioritate, pe care nici măcar nu se obosește să-l mascheze. Ce-i drept, ți-e milă de romanele care nu se ridică la nivelul așteptărilor lui – nu vor avea o soartă prea frumoasă. Ca să nu eviți un discurs lung și „dătător de migrene”, uimește-l pe arogant cu titluri atent alese. Încurajează-l să critice legile nedrepte din distopia *Toate drepturile rezervate*, provoacă-l să citească însemnările pline de haz din *Jurnalul secret al lui Adrian Mole* sau flutură-i pe

sub nas *Proscrișii*, un roman YA cult și controversat, având grijă să fugi de la fața locului când va începe să aducă în discuție conflictele dintre clasele sociale. Ah, iar dacă vrei să-i topești cea inimă de gheață, fă-i cunoștință cu Magellan din *Lecția pinguinului. O poveste adevărată*. N-ar strica să-i dăruiești și un pachet de servetele. *Just in case*.

6. Glumeața poznașă

E sufletul petrecerii, zâmbeste cu gura până la urechi și are o limbă păcătoasă de ascuțită. Cât timp stai departe de ironiile și farsele ei, nu ar trebui să ai probleme sau să te trezești în vreo

situație compromițătoare (*if you want to play it safe*), dar lucrurile se complică simțitor dacă vrei neapărat să o faci să râdă și să-ți aprecieze cadoul. Sună foarte încâlcit, dar nu e nici pe departe așa. Mai mult ca sigur că nu-i plac regulile de etichetă, așa că se va înțelege de minune cu **Catherine cea îndărătnică** – nu este exclus să provoace și câteva probleme împreună și să-i șocheze pe săteni. O să se distreze alături de **Gașca pofticioșilor** și își va șterge pe furie lacrimile când va descoperi poveștile lui Vic, Coco, Baz, Zuz și Mad. O să se distreze copios citind aventurile prin care trece excentrica familie Durrell în **Familia mea și alte animale**, iar dacă are un simț al umorului mai neobișnuit (ca să nu spunem excentric), romanul **Denton Little are întâlnire cu Moartea** este cadoul ideal.

7. Aventurierul excentric

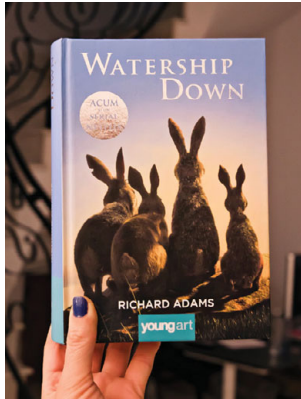
Misiunea ta este să-i faci bagajul și să-i dai un brânci pe ușă (sau pe fereastră, depinde de

context). Nu, nu-i o glumă! A călătorit atât de mult, încât are impresia că nimic nu-l mai poate impresiona, deși au rămas atâtea tărâmurii neexplorate. Romanele fantasy îi voi stârni fără îndoială interesul, însă trebuie să fie cât se poate de variate și de neobișnuite, astfel încât să piardă complet simțul realității și să viseze cu ochii deschiși – există posibilitatea să ajungă pe mâinile vreunui demon, pirat sau spirit malefic, dar se descurcă el, doar are experiență din belșug. De data aceasta, va trebui să lași instinctul să te îndrume și să alegi între **Hoții de fum**, **Marea fără stele**, **Un vrăjitor din Pământșimare** și **Crângul de Alun**. Sau ai putea să i le dăruiești pe toate și-ți va fi veșnic recunoscător?

8. Filosoful melancolic

Provocarea e să-i pui mintea la contribuție. Într-adevăr, gândul îți fuge imediat la **Feed** și la imaginea dezolantă a lumii imaginate de Anderson, însă nu te opri acolo. Filosoful e

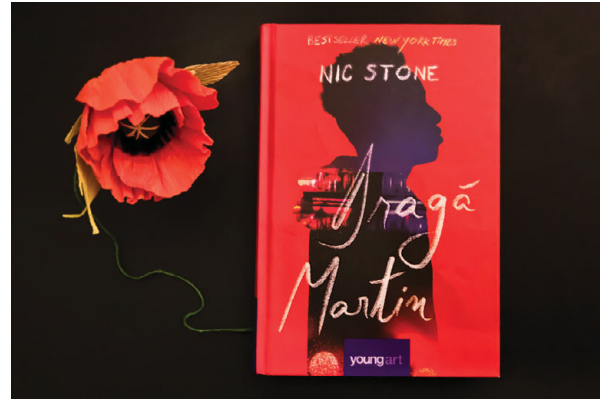
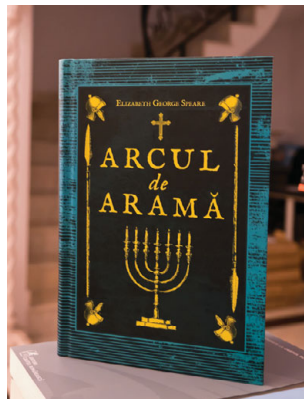

mereu în căutare de lecturi profunde și simbolice, în contrast cu firea lui adesea potolită, de un calm aproape supranatural. Obții foarte greu o reacție din partea sa, așa că fă-i cunoștință cu Jonas (*Darul lui Jonas*) și Billy (*Mințile lui*

Billy Milligan), două personaje cât se poate de diferite și de complexe, și nu-l uita nici pe Richard Adams, autorul unui roman clasic din literatura pentru adolescenți, *Watership Down*. Dacă nici măcar o parabolă despre o societate mai bună nu-i va capta atenția, atunci nu cadoul trebuie învinovățit pentru lipsa lui de reacție. Sincer acum, cine nu și-ar pune zeci de întrebări după o asemenea lectură?

9. Leneșul somnoros

Se sperie ca iepurele de vulpe ori de câte ori primește o carte mai lungă de 300 de pagini – nu vrei să știi cum reacționează profesoara lui de română când vine cu temele incomplete sau doar răsfoiește un roman,

susținând că nu e nimic greșit în a citi pe diagonală. Își pierde foarte repede interesul și nu are răbdare cu seriile, așa că optează pentru volume scurte, de sine stătătoare, cu subiecte mai puțin cunoscute și protagoniști emblematici, care să-i atragă atenția de la primul capitol. Genul literar chiar nu reprezintă o problemă, importante sunt emoțiile generate de poveste, iar cea a lui Daniel bar Jamin din *Arcul de aramă* s-ar putea să fie exact cea potrivită. Nu mergi la risc nici cu *Dragă Martin* sau *Uită-te pe unde mergi*, iar *Porcarul* o să-l bântuie mai mult ca sigur o perioadă (o, Angelo Pignati!), însă astfel de consecințe fac parte din frumusețea de netăgăduit a literaturii.

Simona Stoica

TOP 10 BESTSELLERS GAUDEAMUS 2022

Cele mai vândute cărți pentru copii și adolescenți

În urma evenimentului de lansare de sâmbătă, 10 decembrie 2022, revista „Ordinul povestitorilor” nr. 14 a fost cea mai căutată publicație de la Editura Arthur. Iată cum arată top 10 al celor mai vândute cărți pentru copii și adolescenți de la Grupul Editorial Art:

1. **Curaj**, Raina Telgemeier, traducere din limba engleză de Lavinia Mihök, colecția miniGrafic, Editura Grafic
2. **Cum a furat Grinch Crăciunul**, Dr. Seuss, traducere din limba engleză de Florin Bican, Editura Vlad și Cartea cu Genius
3. **Teodosie cel Mic**, Răzvan Rădulescu, ilustrația copertei de Mircea Pop, Editura Youngart
4. **Poveste de Crăciun**, Charles Dickens, Ediție limitată Gaudeamus 2022, traducere din limba engleză de Ioana Novac, colecția Clasic Yellow, Editura Arthur

5. *Apolodor pe crestele Carpaților*, Florin Bican, ilustrații de Dan Ungureanu, colecția Apolodor Explorator, Editura Arthur
6. *Crăciunozaurul și Lista Obraznicilor*, Tom Fletcher, ilustrații de Shane Devries, traducere din limba engleză de Iulia Arsintescu, colecția Red Adventure, Editura Arthur
7. *Recreația mare*, Mircea Sântimbreanu, ilustrații de Iurie Darie, colecția Arthur retro, Editura Arthur
8. *Mărețele aventuri ale porcului de Crăciun*, J.K. Rowling, ilustrații de Jim Field, traducere din limba engleză de Tatiana Dragomir, colecția Arthur Gold, Editura Arthur
9. *Cartea năsoaselor*, Alexandra Rusu, ilustrații de Ioana Văllimărescu, Editura Arthur
10. *Harry Potter și Pocalul de Foc. Vol. 4*, J.K. Rowling, ilustrații de Jim Kay, traducere din limba engleză de Florin Bican, colecția Arthur Gold, Editura Arthur

COPII & ADOLESCENȚI – NOUȚĂȚI

#PARERIDELACITITORI

Recomandări de cărți pentru copii de la cititorii de pe Instagram

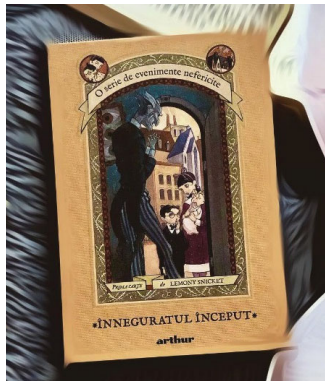
Claudia, @dragon.s_daughter
Lemony Snicket, *Înneguratul început*

♡ Dacă nu știți ce să citiți toamna aceasta, ei bine, vă ajut eu:

🍁 „O serie de evenimente nefericite” al cărui prim volum l-am citit – „Înneguratul început” – este de-a dreptul o serie nefericită, macabră și sadică, ba chiar tinde spre horror. Totuși, doar într-o oarecare măsură, pentru că e o serie scrisă pentru copii.

♡ Deși poate părea un fleac, este destul de înspăimântătoare, cu niște personaje construite inteligent și care te vor intriga.

🍁 Încă de la prima pagină, această

carte te ia prin surprindere, tu te vei aștepta la o povestioară de copii, simplă și neinteresantă, dar odată înaintați în vârstă veți observa ideile dintre rânduri.

♡ Personal, am fost intrigată, curioasă, m-a lăsat cumva „mască”, confuză, cu întrebări – dar nici nu prea știu ce să întreb...

🍁 Așa că celor care le plac astfel de cărți, aceasta e un must-read!!! Încurajez ideea de a o încerca, este o lectură scurtă. 😊

Tai-Mălai Cu Povești, @taimalaicupovesti
Tom Fletcher & Greg Abbott, *E un monstru la tine-n carte* și *E un dragon la tine-n carte*

Noutatea din luna aceasta am băgat-o în bagaj, cu noi la mare, după cum se vede și din poză...

Sunt cărțile alese de Astrid în călătoria #Book-fest... m-am întrebat ce a făcut-o să le aleagă, apoi am observat asemănarea cu cartea *Apasă*

aici (Hervé Tullet), aceasta a fost citită, apăsată și zgâlțâită, înclinată și răsturnată de nenumărate ori la noi în casă, mai ales pentru că la final cartea te îndeamnă să o iei de la capăt.

Totuși, de această dată cred că au atras-o culorile vii și ilustrațiile atrăgătoare.

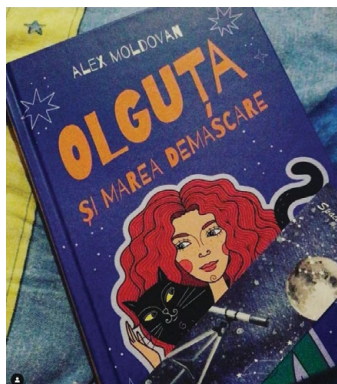
Cărțile interactive par a fi pentru copiii mici-micuți, dar în vacanță toate cele 3 fete ale noastre au fost atrase de interacțiunea introdusă de acest „duet”. Tot ce a trebuit să fac a fost să încep să le citesc, iar implicarea lor a venit negreșit.

@ixareads

Alex Moldovan, *Olguța și marea demascare*

GE-NI-A-LĂ

Inițial, am început să citesc seria „Olguța” din simplul motiv că autorul e un ardelean de-al nostru iar acțiunea se petrece în Cluj, un oraș tare drag inimii mele.

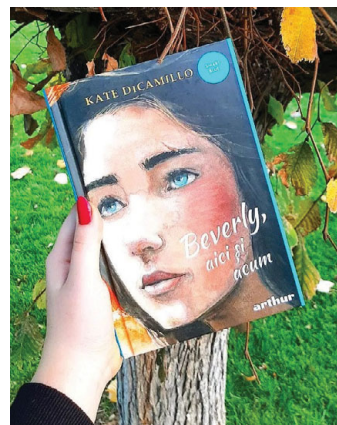

No (că tot ziceam de Ardeal), am ajuns la concluzia că îi mult prea FAINĂ! [fie vorba între noi, cam regret așa puțin că eu am copilarit doar alături de Harry Potter, mi-ar fi plăcut tare mult să o fi cunoscut și pe Olguța Tomescu pe atunci...]

Ally, @allyandthebooks

Kate DiCamillo, *Beverly, aici și acum*

Dacă vă întrebați de ce am ales ca emoticon un plasture, este pentru că am simțit că Beverly nu doar că s-a redescoperit pe sine, dar s-a vindecat de rănille trecutului și a privit, în sfârșit, spre viitor.

Am citit și „Louisana se întoarce acasă” și mi-a plăcut, de asemenea, foarte mult. Ca să vă lămuresc, acest roman este volumul trei din serie. „Raymie Nightingale” este prima carte (pe care nu am citit-o încă) și „Louisana se întoarce acasă” este cea de-a doua.

Acțiunea de aici, în schimb, este mai mult statică și profundă. Avem parte de personaje emblematică, cu diferite probleme de viață și, dacă-mi permit, în societate. Am empatizat în mod deosebit cu Iola, bătrâna cu suflet bun peste care dă Beverly.

 Beverly Tapinski este un personaj complex și complicat. Unul care îmi va rămâne multă vreme în minte.

@oblomovgoesforawalk
George Topîrceanu, Rapsodii de toamnă

Aseară chiar l-am scos pe Oblomov la o plimbare prin parc și a fost o adevărată plăcere să citim și să recitim împreună cărticica asta absolut minunată, cu versuri veșnic surprinzătoare prin culoarea și savoarea lor. Să nu mai zic de ilustrații: o nebunie și-o feerie! Ne-am distrat copios și-a rămas stabilit că, deși suntem oameni în toată firea, vom reciti mai des cărțile copilăriei.

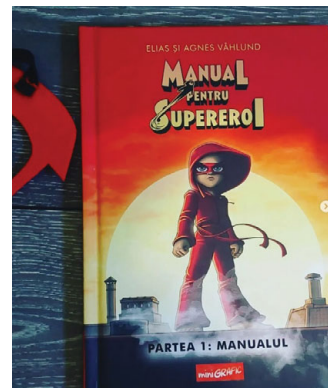
@sclipiridestele
Elias și Agnes Vahlund, Manual pentru Supereroi

 De dușmani poți fugi. De tine însuși, nu.

Doresc să recomand acest „Manual pentru supereroi” tuturor copiilor și părinților, pentru a discuta despre bullying. Anume despre identificarea acestuia, comportament, atitudine și implicare, deoarece îmi doresc ca al meu copil să nu stea nepăsător atunci când vede astfel de

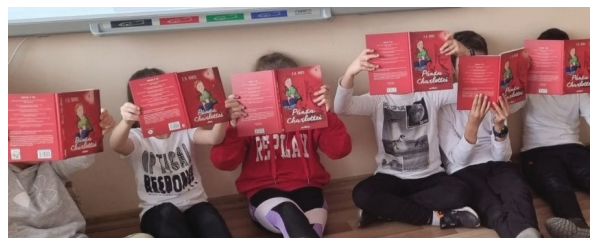
cazuri. Îmi doresc să se implice verbal sau să cheme pe cineva care poate ajuta. Faptul că stai și asiești la un bullying și nu intervi te face complice.

Această carte mi-a reamintit cum în copilărie credeam (și încă cred) cu tărie că am o misiune importantă pe Pământ. Toți suntem „Supereroi” în viața de zi cu zi, prin faptele bune pe care le facem.

@emalascoala
E. B. White, Pânza Charlottei

Toata clasa citește: *Pânza Charlottei*.

 Îi voi învăța să sublineze pe carte (da, vom sacrifica această carte pentru o cauză nobilă) lucrurile importante: cuvinte, citate, expresii, imagini, felul în care e descris un lucru.

 După ce vom trece de discuția cărții o vom compara cu „Ivan cel fără de seamăn” – ambele cărți despre prietenie, despre animale.

Ema Cojocaru

COPII & ADOLESCENȚI – COMUNITATE

#PARERIDELACITITORI

Recomandări de cărți pentru adolescenți de la cititorii de pe Instagram

Cristina, @cristinasbooks
Kathryn Erskine, *Pasăre cântătoare*

Am început această carte fără să știu mare lucru despre ea (de fapt, nu știam absolut nimic), dar mi-a plăcut mult coperta și mi s-a părut tare potrivită pentru această perioadă. Așa că am fost luată puțin prin surprindere de subiect.

💠 „Pasăre cântătoare“ este o poveste curajoasă, tristă (pe alocuri), emoționantă și plină de culoare, despre o fetiță cu Asperger, care și-a pierdut cel mai bun prieten și ajutorul de nădejde – pe fratele ei.

💠 Mi-a plăcut mult cum au fost structurate capitolele și cartea în general, dar și tonul

poveștii. Chiar dacă multe dintre evenimentele și faptele prezentate sunt dureroase, Caitlin reușește să își spună povestea într-un mod foarte firesc.

💠 So...cartea aceasta m-a trecut prin toate emoțiile... tristețe, duioșie, frustrare, amuzament. Mi-a plăcut foarte mult. Vă rog să o citiți! Este o carte minunată și importantă.

Oana, @oana_crampeie_de_suflet
Jacqueline Woodson, *Dacă te apropii*

🌸 Wow, ce carte am putut să citesc! Cu coperta asta atât de delicată, de suavă, în completare cu iarna de afară, care încă nu se vrea dusă, în ciuda primăverii ce deja și-a intrat

în drepturi. Romanul acesta nu se bucură de foarte mult hype, însă m-a atras către el ca un magnet și mă bucur din tot sufletul că mi-am ascultat instinctul. Este un young adult puțin atipic, un fel de Love story răsturnat, cu personaje adolescente, dar extrem de profunde și de complexe în ceea ce privește construcția.

♥ „Dacă te apropii” de Jacqueline Woodson este dovada clară că esențele tari se țin în sticlute mici. Atât de mici încât ai mai cerși câteva pagini, doar pentru a vedea viața de dincolo de tragismul ei, de nedreptatea aia care te lasă neputincios și te face să vrei să urli către stele. O poveste dulce ca o mângâiere, ca o pală de vânt care îți trece ușor peste chip într-o zi înăbușitoare de vară. Și, atât cât ține aceasta, ține și istoria asta de viață, iubirea dintre Jeremiah și Ellie, din motive independente de voința lor. O poveste caldă, încărcată de emoție și de forță. Pe care ajungi să o îndrăgești și să o porți în suflet mult timp după ce închizi ultima pagină. În ciuda faptului că protagoniștii par un fel de Tristan și Isolda sau Romeo și Julieta. Însă nu familiile li se opun neapărat, ci o întreagă societate, care stă cu ochii pe ei ca pe niște marionete.

Naty, @natiurebooks
Beth Revis, *O lume fără tine*

Mie mi-a făcut mare plăcere să citesc această carte, însă sfârșitul m-a dezamăgit puțin. Cu toate astea, nu pot să nu îi dau nota 5/5 pentru tot misterul pe care mi l-a oferit. Din punctul meu de vedere, aceasta este cea mai bună carte

pe care am citit-o până acum.

Ei bine, ceea ce se ascunde în spatele acestei fațade nu este o simplă poveste de dragoste. Pe măsură ce citești, cartea devine din ce în ce mai

misterioasă, o să vă doriți să știți tot mai multe. Acest roman de Beth Revis prezintă și crunta disperare de a salva pe cineva iubit, încercând de nenumărate ori, dar eșuând.

Maria, @read_with_mary01
Neal Shusterman, *Secera*

Până luna aceasta, dacă mă întreba cineva care e distopia mea preferată, aș fi spus „Jocurile foamei”. Acum înclin mai mult spre „Secera” 🤔.

Mi-a plăcut fiecare pagină din cartea asta. Țin minte că acum câteva luni, când eram într-un fel de RS am încercat să o citesc și nu a mers. Dar luna asta am zis să îi mai dau o șansă. Mi-au plăcut mult personajele, care sunt create foarte bine și au personalități distincte. Mi s-au părut foarte reale și umane.

Ideea de la care pleacă este una interesantă: un viitor în care omenirea a învins boala și moartea. Sună perfect, nu? Dar nu este chiar așa. Cartea aduce în față niște probleme destul de profunde, aproape filosofice.

Ritmul este unul perfect: nu se insistă mult pe anumite chestii și nici nu e pe repede înainte. Astfel povestea este livrată într-o manieră foarte fină, lucru care te face să vrei să citești mai mult și mai mult.

Overall a fost o lectură minunată și a primit 5 stelute de la mine. De-abia aștept să citesc și volumul 2 ❤️.

Ioana, @love._you_.books.ioana
Alix E. Harrow, *Cele zece mii de uși ale lui January*

Nota: 4.9/5

Vârsta: 12+

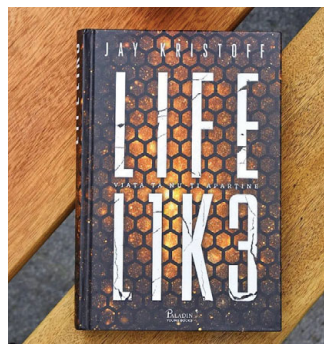
🔑 **Părerere:** Pot spune că această carte m-a băgat în reading slump și tot ea m-a și scos. Începutul e prea lungit. Are prea multe detalii, prea multe

descrieri. A avut și ceva romance, nu prea mult, deși autoarea s-a revanșat cu un univers foarte bine construit. Teoriile și acțiunile s-au legat între ele. Nu am mai citit o carte cu

un asemenea trope și am fost plăcut surprinsă. A avut acțiune, mister și ficțiune din belșug. Personajele sunt de asemenea foarte bine conturate. M-am putut atașa de January. Chiar am de gând să mă documentez despre subiectul Ușilor. Per total, a fost o carte extraordinară!! 💖

Magda, @the.girl.behind.books
Jay Kristoff, *Lifelike*

„Lifelike“ mi s-a părut un SF original, cu un aer alert și proaspăt și o poveste romantică atipică. Lumea construită de Jay Kristoff e una fascinantă, o lume de metal în ruine, ne-

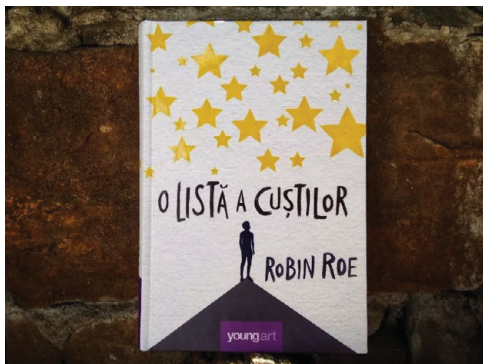
prielnică vieții și în care singurul scop pare supraviețuirea. Arene de luptă între roboți, orașe construite din deșeurile unei civilizații apuse, un ocean negru populat de krakeni – toate formează cadrul perfect.

Toată povestea a fost asemenea unei curse contracronometru parcă desprinsă dintr-un joc video, un mix de suspans, sarcasm și o gașcă veselă de personaje cum nu întâlnești pe toate drumurile.

Singurul lucru care mi-a dat câteva bătăi de cap a fost stilul de a vorbi al personajelor: o combinație de jargon și limbaj tehnologic, cu care m-am acomodat destul de greu. 😊

Per total, a fost o experiență aparte, deloc așa cum mi-o imaginam și care sunt sigură că va fi pe gustul multor iubitori de YA-uri și povești distopice. 😊

@here.is.herm
Robin Roe, *O listă a cuștilor*

„Am plâns de durere și am plâns de frică, dar lacrimile acestea sunt diferite, mai profunde, de parcă m-aș rupe în bucăți.”

De data asta... nu, n-am plâns deloc.
Dar e o carte destul de dureroasă.
O carte care mi-a frânt cumva inima...
L-am îndrăgit enorm pe Julian.
Și... I-am mulțumit lui Dumnezeu pentru că n-am avut soarta lui.
Pentru că nimic nu e imposibil, nu?
Din nou, mi-a venit în minte vorba aia pe care o aud de când mă știu: „Întotdeauna se poate și mai rău.”
Julian ar fi meritat o ditamai îmbrățișarea.

Ema Cojocar

POVEȘTILE NOASTRE:

Un Crăciun teribil

Aveam opt ani și tot ce îmi doream de Crăciun era jocul „**Monopoly Disney**“. Prietenii mei erau plecați în destinații exotice în vacanța de iarnă, dar mă puteam juca cu prietena mea imaginară pe nume Suzy. Draga de ea, nu le avea deloc cu jocurile, mereu o băteam la macao și la șestică!

În seara de Ajun, verificam din cinci în cinci secunde bradul să văd dacă Moșul mi-a adus cadoul mult dorit. O eternitate mai târziu (jumătate de oră în viziunea unui copil de 8 ani), așteptarea a luat sfârșit: becuțele s-au aprins, prăjiturilele pentru Moș Crăciun au dispărut, iar o pungă de cadou stătea strălucitoare sub brad.

Însă când am văzut ce era înăuntru, am început să plâng isteric. Probabil că Moșu mă confundase cu o maimuțică, altfel nu îmi puteam explica de ce îmi adusese banane în loc de bomboane. Iar celălalt cadou era ceva ce-ar fi primit

orfanii Baudelaire de la Contele Olaf: o lingură de lemn pe care cineva desenase o față tristă.

Am ieșit din sufragerie și m-am închis în camera mea, unde am continuat să plâng isteric. Nu înțelegeam de ce promisem un asemenea cadou: tot anul mă străduisem să fiu cuminte pentru jocul ăla. Nu luasem note mici, cu excepția unui insuficient la mate, nu mințisem decât la nevoie și chiar le luasem cadouri părinților mei ... din banii lor, dar gestul contează!

Într-un final, ai mei au venit la mine în cameră și au recunoscut că-mi făcuseră o farsă. Se pare că adevăratul Moș îmi adusese fix ce mi-am dorit! Mai mult, Mami și Tati s-au

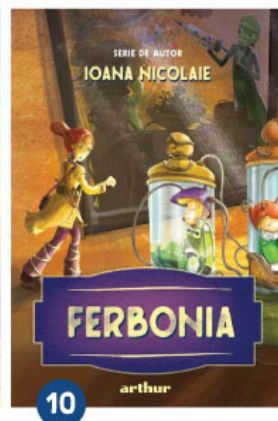
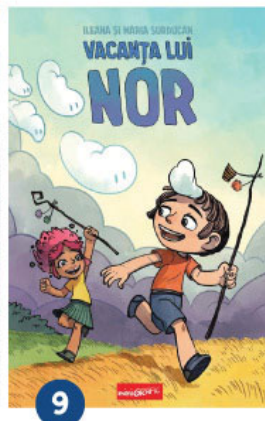
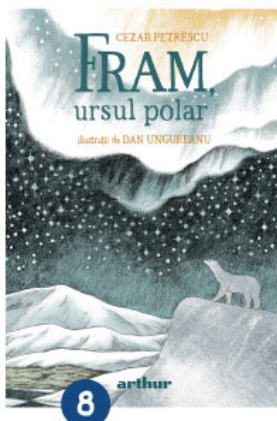
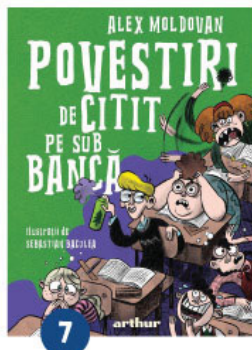
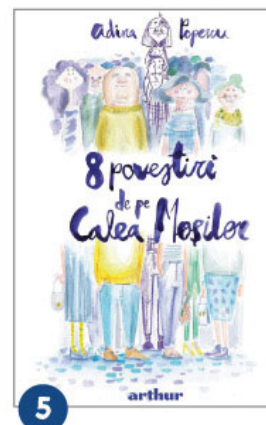
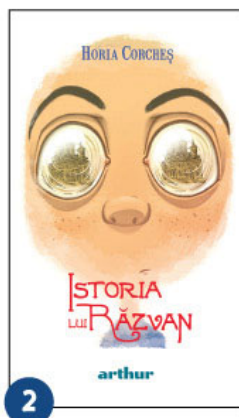
simțit atât de aiurea că m-au făcut să plâng de Crăciun, încât s-au jucat cu mine „Monopoly“. Deși am câștigat, tot cu Suzy preferam să mă joc. Ea nu făcea comentarii răutăcioase la fel ca Tati, care m-a întrebat de ce am ales să fiu Albă ca Zăpada când semănam cu Dumbo*.

Monica Macedonski

* Monopoly Disney are pioni cu personaje din desene animate: Albă ca Zăpada, Dumbo, Doamna și Vagabondul, Peter Pan, Tinker Bell, Mowgli etc.

TOP BESTSELLERS 2022

AUTORI ROMÂNI PENTRU COPII

LOCUIEȘTE ÎN POVESTE!

Zece ani de concursuri și tabere de creație Arthur

Proiectul *Locuiește în poveste!* a început în 2012, cu puțin înainte de lansarea volumului *Ce poți face cu două cuvinte*, carte construită în jurul binomului fantastic al lui Gianni Rodari (*Gramatica fanteziei*).

Optsprezece autori au fost invitați atunci să scrie câte un text pentru copii, pornind de la o pereche de cuvinte fără nicio legătură logică sau semantică între ele. Pentru că volumul care urma să fie publicat li se adresa copiilor, ne-am gândit să organizăm o întâlnire între scriitori și copii, în care cei din urmă să propună cuvintele de la care vor porni scriitorii. Și exact așa s-a întâmplat. Însă copiilor le-a plăcut atât de mult jocul, încât pe adresa redacției au început să sosească texte inventate chiar de ei – povești pline de imaginație și de umor. Și așa a apărut ideea unui volum al copiilor.

Am anunțat concursul *Locuiește în poveste!*, copiii au trimis texte și ilustrații, un juriu format din scriitori și ilustratori le-au

selectat, iar în vara anului 2012 cei 25 de copii câștigători au plecat în prima tabără de creație organizată de **Arthur** la Moeciu. Ulterior, textele și ilustrațiile lor au fost publicate în volumul *Ce poți face cu două cuvinte*. Juniorii, lansat la Târgul de carte Gaudeamus din 2012.

Ce poți face cu două cuvinte. Juniorii a fost desemnată „Cea mai bună carte pentru copii și tineret” la **Gala BUN DE TIPAR 2013**. Volumul face parte din colecția **Cărțile mele** coordonată de Florentina Sâmihaian.

În toți acești ani, în taberele de vară ne-au fost alături foarte mulți scriitori, lingviști și

profesori universitari care au moderat atelierile de scriere creativă: **Florentina Sâmihaian, Liviu Papadima, Ioana Nicolaie, Mircea Cărtărescu, Florin Bican, Simona Popescu, Laura Grünberg, Adina Popescu, Lavinia Braniște, Alex Moldovan, Ana Rotea, Horia Corcheș, Rodica Zafiu.** Atelierile de ilustrație au fost moderate de artiștii: **Dan Ungureanu, Irina Dobrescu, Amandine Bănescu, Lea Rasovszky, Mircea Pop, Anca Smărăndache, Oana Ispir și Dinu Dumbrăvician.**

Dacă la primele șase ediții taberele s-au tot mutat în diferite zone turistice, din 2018 căutarea locului ideal s-a încheiat. L-am găsit în inima țării, într-un mic sat din județul Sibiu,

Alma Vii. La sfârșitul fiecărei tabere, pe lângă experiențele memorabile, participanții rămân și cu amintirea unui loc extraordinar, care te face să uiți de agitația orașului și-ți dă energia de care ai nevoie ca să te dedici cu totul activităților creative.

„Cei care au trecut prin taberele concursului *Locuiește în povești!* continuă să locuiască în povești și după ce se întorc din tabără – prin volumele colective în care li se păstrează textele și ilustrațiile, prin textele și ilustrațiile cu care contribuie la revista **Ordinul povestitorilor**, prin lansările și târgurile de carte la care participă, prin continuarea prieteniiilor legate atunci când au locuit în povești pentru prima oară. Ei alcătuiesc deja o comunitate ai căror membri se racordează la povești și – prin povești – unii la alții. De câte ori vorbesc cu ei, mă bucur să-i regăsesc la fel de proaspeți și de îndrăgostiți de povești, așa cum i-am cunoscut în tabără. Mă bucur să fac parte din această comunitate...

Florin Bican

„Nu știu o investiție mai mare și mai profesionistă în educația copiilor decât această povești donquijotească. E adevărat că scriitorii se nasc, nu se fac, dar ca să-și umple forma au nevoie de un context. Cât despre cititori, căci mai ales despre ei e vorba în *Locuiește în povești*, se cresc, se antrenează, nu apar din nimic.”

Ioana Nicolaie, în revista *Tribuna învățământului* (nr. 12 | Decembrie 2020)

Locuiește în povești la Alma Vii, 2022

După două veri în care tabăra de creație *Locuiește în povești* nu s-a putut organiza din cauza contextului pandemic, anul acesta am reușit să ne ținem promisiunea față de copiii și tinerii care au câștigat concursurile de creație în 2020 și 2021. Ne-am întâlnit la Alma Vii în perioada 22-28 august pentru două ediții consecutive: „Salt în povești” (ediția a IX-a) și „Jocuri și jucării” (ediția a X-a). Moderatorii atelierelor au fost autorii **Florin Bican**, **Ioana Bot**, **Ioana Nicolaie** și **Mircea Cărtărescu** și ilustratorii **Dan Ungureanu** și **Oana Ispir**.

Atelierele de poezie ale **Ioanei Nicolaie** au vorbit despre apropierea de versuri prin moduri diferite de a privi și au avut ca punct de plecare două poeme de Nichita Stănescu – *Câmp* și *Balada motanului*. Atelierele de proză au avut ca centru de interes spațiul poveștii. Copiii

au făcut exerciții de scriere pe teme date, le-au citit cu voce tare și s-au simțit minunați.

Autoarea a deschis și programul serilor de lectură cu un fragment din cartea *Cum să spui te iubesc* de Robert Ersten. După lectură a urmat o discuție în care a fost dezvăluită identitatea misteriosului autor.

Mircea Cărtărescu nu a fost doar un invitat special, ci și moderatorul a două ateliere. Discursul său a pornit de la condiția artistului și realitatea văzută prin ochii poetului, a atins multe idei filosofice și câteva povești ale măștrilor zen despre cunoaștere. La final, toți participanții, juniori și seniori, au fost invitați la un joc literar inventat de suprarealiști: „le cadavre exquis”, „cadavrul fermecător”.

Seara, **Mircea Cărtărescu** a citit din *Enciclopedia zmeilor* – singura sa carte pentru copii – „Povestea spionului Bombas” și o baladă pe care toți zmeii trebuie s-o știe: „Zurba

lui Zurbalan“. Proză și versuri de un umor ne-bun cu zmei mioritici, zmei de fâneată și zmei suri de văgăună. Am aflat și cum s-au născut cele 12 specii de zmei dintr-o turmă de dinozauri rățăciți.

Reciclarea poveștilor înviorează materialul narativ nu doar pentru scriitori, ci și pentru cititori. Atelierele de reciclat povești ale lui **Florin Bican** au vorbit despre cum putem îmbrăca vechile basme în haine noi. Pornind de la textul său, *Batik scamatorul*, și de la povestea lui Ion Creangă, *Capra cu trei iezi*, copiii au învățat să folosească diverse modalități de reciclare pentru a-și construi propriile texte.

În cadrul lecturii de seară, Florin Bican le-a făcut tuturor cunoștință cu cel mai nou personaj al său: Flatulențiu-Aurel. Cu râsetele tuturor pe fundal, autorul a citit în avanpremieră un fragment despre acest copil model care „avea doar două vicii: petarde și artificii!“

Cum se construiește o poveste? Din ce e alcătuită? Are o anatomie sau o gramatică? Ce componente nu pot lipsi dintr-o poveste bună? Cum începe – și, mai ales, cum se încheie o poveste? Și cum poate fi ea continuată?

Sunt doar câteva dintre întrebările care au stat la baza atelierului de construit povești moderat de **Ioana Bot**. Au fost discutate trei parabole de înțelepciune din volumul *Panciatantra* și *Frumoasa din pădurea adormită* de Charles Perrault, care le-au prezentat copiilor elementele fundamentale de gramatică narativă, pe care să le poată utiliza ei înșiși în ceea ce scriu. Atelierul s-a încheiat cu o secvență de jocuri narrative de grup, punând în practică cele discutate.

Dan Ungureanu ne povestește chiar el despre experiența din tabără:

„M-am bucurat să revin în tabăra de la Alma Vii alături de copii foarte talentați. Mi-am dorit

mult să nu ne luăm în serios ci să ne jucăm te-meinic, iar prin joc să le ofer participanților câteva unelte pe care să le folosească mai târziu în ilustra-țiile lor.

Am adus câte-va dintre cărțile mele preferate, ilustrate de artiștii pe care îi admir și câteva cărți ilustrate de mine, pentru a le explica și exemplifica diversele moduri de ilustrare a unui text. Sunt de părere că cel mai bine înțe-legi o imagine cu creionul în mână și asta am încercat să le transmit și copiilor: succesiunea și ritmul paginilor, moduri de încadrare a tex-tului, conceperea personajelor, motivația ale-gerii unui anumit detaliu. Așa se face că am luat cărțile la răsfoit și am încercat să traducem compozițiile ilustrațiilor în forme geometrice simple, dinamism, lumină și umbră.“

Ilustratoarea **Oana Ispir** a coordonat un atelier de colaje, care a stârnit în grădina de la Alma Vii un mic haos de cartoane decupate, carioci, tuburi de lipici, tempera și tot felul de alte materiale. Copiii care au câștigat concursul cu tema „**Jocuri și jucării**“ au putut să-și ilus-treze textele folosindu-se de tehnicile creative ale colajului. Ilustratoarea i-a ghidat pas cu pas

pentru a alege formele, culorile și texturile potrivite. Chiar și copiii care s-au declarat anti-talent și s-au arătat reticenți la începutul atelierului s-au lăsat prinși în jocul Oanei Ispir și au dat frâu liber artistului plastic interior.

Gabriel Cărtărescu este nelipsit din tabere încă de la prima ediție, însă de această dată a avut rolul de coordonator al celui mai distractiv

atelier. Împărțiți în patru grupe, copiii au inventat jocuri pornind de la câteva perso-naje de referință. Astfel am jucat cu toții Monopo-lodor (jocul pe care Apolodor l-ar fi creat în copilă-rie), un *treasure*

hunt inspirat de lupul din „Scufița Roșie“, un joc de cărți care o distra pe regina cea rea din povestea „Albă ca Zăpada și cei șapte pitici“ și un alt *treasure hunt* cu merele de aur ale lui Prâslea cel Voinic.

Impresiile juniorilor în taberele din 2022

„Am luat parte la tabăra Arthur de două ori, iar fiecare participare a fost o experiență inedită din care am învățat multe. Cu toate că știam deja despre ce e vorba, evenimentul de anul acesta mi-a depășit toate așteptările. Atelierele au fost excelente, din modul inedit al fiecărui scriitor de a-ți stârni creativitatea rezultând niște texte grozave, pe care fără nicio îndoială le voi păstra și extinde pe viitor. Colegii au fost minunați și, deși eram printre cei mai mari, am reușit să leg niște prietenii frumoase. Sfaturile scriitorilor mi-au dat încredere în mine și m-au motivat să nu mă opresc niciodată din a scrie, indiferent de ce voi urma pe viitor.

Le recomand tuturor copiilor interesați să aplice pentru concursul *Locuiește în Poveste!*, deoarece tabăra este o experiență inedită, plină de inspirație, distracție și mâncare bună –, din care au de învățat și unde își vor face noi prieteni.“

Darius Munteanu

„Chiar dacă a fost prima tabără la care am participat, *Locuiește în poveste* va fi de departe cea mai frumoasă și memorabilă activitate de acest gen pentru mine. Aici s-au legat prietenii inedite, au rodit idei creative

nemaivăzute, am învățat fiecare cum să ne exprimăm artistic și cum să lucrăm în echipă. Nu pot să aleg doar o singură amintire preferată din tabără, dacă aș putea aș însuma întreaga experiență ca o amintire unitară pe care aș repeta-o oricând. Noaptea de cântat la ukulele în jurul focului, explorarea taberei din prima zi, serile de lectură, bezele arse, jocurile inventate împreună, aventura de a parcurge în beznă drumul de la sala de mese până în camere, mansarda scoasă dintr-un film horror până să aflăm de existența becurilor, mesele de prânz și cină pline de râsete, toate acestea sunt doar vârful iceberg-ului. Întreaga atmosferă a fost de nedescris și imposibil de frumoasă. Foarte mulți dintre noi regretă că nu vom mai putea participa în anii viitori ori din cauza limitei de vârstă, ori că am fost deja la trei dintre aceste tabere. Dacă aș putea da timpul înapoi doar ca să petrec încă câteva momente la Alma Vii, aș face-o fără să mă gândesc de două ori.“

Marta Crețu

„Abia așteptam să revăd Alma Vii, satul parcă desprins dintr-un basm, pe care-l mai vizitasem cu patru ani în urmă. Primul lucru pe care l-am făcut când am ajuns a fost să mă retrag în răcoarea din interiorul căsuțelor tradiționale săsești care servesc drept spații de cazare în Alma Vii. M-am bucurat atât de mult la vederea locurilor și chipurilor familiare! După lectura Ioanei Nicolaie, am mers pe dealul din spatele restaurantului (care era, după caz, și sală de conferințe) și... ce credeți? Am văzut stelele! Mda, știu, la urma urmei, cine nu a văzut până acum stelele? Dar nu cred că ați mai văzut vreodată atâtea stele câte am văzut eu în acea seară. Peisajul și atmosfera erau atât de impregnate de calm și de frumos, încât părea o scenă de poveste, iar eu mă simteam pregătit pentru aventură.“

Matei Someșan

„La Alma Vii au avut loc fel de fel de experiențe fantastice pe care le voi prețui tot restul vieții. Toate poveștile scrise acolo vor rămâne printre preferatele mele. Însăși tabăra de la Alma Vii poate fi numită un fel de poveste structurată, plină de emoție și peripeții. Amintirile mele preferate se leagă de serile petrecute la focul de tabără. În afară de aceste splendide momente, știu că îmi voi mai aminti mereu de ceea am învățat la toate acele ateliere, unde am avut șansa unică de a fi îndrumat de cei mai buni scriitori.

Trebuie să menționez și una dintre cele mai hilare întâmplări, când am prezentat jocul inventat de echipa noastră la unul dintre ateliere și ne-am îmbrăcat în costume amuzante menite să reprezinte personajele negative din povestea „Albă ca Zăpada“. Eu am nimerit tocmai rolul Mamei Vitrege care măsluise jocul de cărți, lucru la care nimeni nu s-a așteptat.

Când am părăsit tabăra mi-am pus o dorință: să revin la Alma Vii.“

Patrick Dochinoiu

„Probabil că am regăsit în aceste câteva zile și un sentiment de apartenență; în mod romantic s-ar putea spune că am locuit împreună, fiecare cu ideile și, poate, cu ciudățenia lui, și am scris împreună. Am format o echipă foarte bună și am păstrat o atmosferă destinsă, de care nu m-am putut însă bucura la maximum, din cauză că experiența mi s-a părut mai tot timpul ireală. Îmi amintesc foarte bine cum, cel puțin în primele două zile, mă uitam la cei din

jur și nu îmi venea să cred că tabăra s-a ținut până la urmă. Nici nu prea știam ce să fac, deși mă entuziasmasem atât de tare. Faptul că am avut șansa de a cunoaște scriitori atât de importanți a fost în sine ceva extraordinar. Atelierele mi s-au părut geniale. Mi-a plăcut perspectiva din care a fost prezentată fiecare temă și am găsit în toate o energie fantastică și oameni înțelegători.”

Ruxandra Constantinescu

„Am fost prima dată la tabăra *Locuiește în poveste* în 2018. Colega mea de cameră, Maria (dacă citești aceste rânduri să știi că îmi este extrem de dor de tine), mi-a spus că la finalul taberei voi plânge. Nu am crezut-o, nu vedeam de ce aş plânge. Dar a avut dreptate. În timp ce scriu aceste rânduri, mă gândesc la toate prietenii și la toate amintirile create la Alma Vii de-a lungul a trei tabere. Cu riscul de părea clișeică, voi spune că de fiecare dată când voi asculta *Slipping through my fingers* sau când îmi voi reface abonamentul mă voi gândi la *Locuiește în poveste*.”

Theodora Balan

„Pentru mine, faptul că am petrecut acel timp împreună cu alți copii preocupați de desen, talentați, dintre care mulți erau mai avansați decât mine, mi-a amintit câte mai am de învățat și cât de mult îmi pot diversifica stilul, lucru pe care nu-l încercasem niciodată.

Unele din momentele mele preferate au fost și serile de lectură în care toți copiii au avut

ocazia de a-i asculta pe scriitorii invitați în tabără, care au citit fragmente din operele lor și cu care am discutat despre acestea sau despre alte teme interesante.”

Cristina Milcu

„*Locuiește în poveste* a fost prima tabără de creație la care am participat vreodată. Pot zice, fără ezitare, că m-am simțit minunat. Nu știu cum s-au stabilit colegii de cameră, dar m-am înțeles foarte bine cu fetele – de parcă cineva ne-a repartizat după hobby-urile noastre comune. Atelierele cu Dan Ungureanu au fost GENIALE. Mi-au plăcut foarte mult temele de lucru pe care ni le-a dat.”

Ioana Aolăriți

„Tabăra a fost minunată. Nu cred că aş putea alege un moment preferat. De la salvarea

rândunicii Gregoriță până la focurile de tabără, fiecare moment a fost pur și simplu extraordinar. Cu experiența mea de cinci ani de citit cărți fantasy pot confirma că această experiență a fost magică.“

Ilinca Popa

„Experiența din această tabără a fost unică și sper ca în anii următori să am ocazia să mă reîntâlnesc cu scriitori și ilustratori plini de energie creativă. Pe lângă atelierele de scriere, au fost o mulțime de activități extra interesante. Participanții taberei sunt persoane diferite, dar cu siguranță au două lucruri în comun, scrierea literară și imaginația. În această tabără am legat relații speciale și frumoase. Serile petrecute în natură mi-au transmis un sentiment de pace sufletească, libertate și iubire, asta datorită locului și a persoanelor prezente.“

David Ionescu

„Pot spune că a fost cea mai frumoasă tabără în care am fost vreodată. A fost foarte bine organizată. Le-am îmbinat pe toate: învățatul, scrisul, cititul, relaxarea și distracția. Mi-am făcut prieteni noi și cu câțiva dintre ei încă mai țin legătura. Momentul cel mai trist a fost când a trebuit să plec, gândindu-mă că pe unii oameni nu-i voi revedea prea curând. Am învățat lucruri noi legate de scriere, dar și de munca în echipă. Momentul meu preferat din tabără a fost atunci când seara, după cină, ne-a citit Florin Bican.“

Ana Maria Popa Lazăr

„Unul dintre cele mai de necrezut momente din viața mea a fost atunci când am văzut, la mai puțin de zece metri de mine, „legende scrise“. Marii autori români pe care îi cunoșteam vag numai din știri, interviuri și cărți păreau a fi niște ființe mitologice, ireale, căroră era imposibil să le adresezi o vorbă fără a tremura. Nu după mult timp, prezența lor nu a mai fost intimidantă, ci dimpotrivă, fascinantă și calmă. Prin pasiunea lor pentru scris au reușit să creeze un mediu primitiv chiar și pentru cele mai nebunești idei sau povești. În fiecare moment petrecut în tabără am simțit că învăț din ce în ce mai multe lucruri noi și că fac parte dintr-o mare familie unită de aceleași interese. *Locuiește în poveste* nu a fost o simplă tabără, ci o oportunitate de neuitat care va avea întotdeauna un loc special în inima mea.“

Sofia Maria Similie

„Știuseseam dinainte să ajung acolo că urma să întâlnesc niște renumiți autori ai literaturii române, însă când m-am văzut față în față cu Ioana Nicolaie, Mircea Cărtărescu, Florin Bican și Ioana Bot, am avut parte de niște momente feerice. Au fost clipe superbe și mă bucur că am avut șansa să îi cunosc mai bine la atelierelor din tabără. Toate persoanele pe care le-am cunoscut acolo au fost excepționale, am legat prietenii și mi-a făcut deosebită plăcere să fiu alături de tineri cu care împărtășesc aceleași pasiuni. Pe lângă oameni, alt lucru care m-a impresionat au fost activitățile. În cele câteva zile de tabără am învățat extraordinar de multe lucruri despre literatură, scriere și imaginație care cu siguranță îmi vor fi folositoare. Am apreciat faptul că am avut libertate, un lucru mai rar întâlnit în tabere. De asemenea, uimitoarea echipă Arthur s-a asigurat că totul merge bine, lucru care a făcut șederea tuturor mai plăcută.“

Teodora Mateescu

„Pentru mine, tabăra a fost pur și simplu magică. Mă gândesc la momentele petrecute acolo poate mai des decât ar trebui: când sunt la școală, când am mult de învățat sau chiar înainte să adorm. Nostalgia mă cuprinde subit atunci când îmi amintesc. Am râs, m-am distrat, am scris, dar mai ales am învățat o lecție importantă: să nu-mi fie rușine să vorbesc. Văzând scriitorii râzând, făcând glume cu noi, m-a ajutat să nu mai am emoții în legătură cu ce urma să spun. M-am simțit în siguranță în tabără, m-am simțit acceptată și cu lacrimi în ochi mă gândesc că am avut o singură ocazie să fiu acolo. Pentru viitorii copii care vor „locui în poveste“ pentru câteva zile: să vă distrați și pentru mine!“

Ana Georgescu

ORDINUL POVESTITORILOR

Scriere creativă și alte forme de magie

Revista *Ordinul Povestitorilor* – care ia naștere, în urma unui concurs național, din textele și ilustrațiile trimise de copii și adolescenți cu vârste între 9 și 15 ani – a ajuns toamna asta la nr. 14. Echipa care se ocupă de proiect a fost uimită de numărul mare al lucrărilor înscrise la cel mai recent concurs, semn că revista devine din ce în ce mai cunoscută și tot mai mulți copii se exprimă creativ prin texte și ilustrații. Am fost curioși să aflăm cum a început totul și am stat de vorbă cu **Adina Popescu**, scriitoare și jurnalistă, inițiatoarea și coordonatoarea revistei.

Dragă Adina, ne poți face o scurtă prezentare a proiectului pentru cine n-a auzit până acum de Ordinul Povestitorilor?

Ordinul... a fost o idee mai veche de-a mea. Mai demult, am inventat la *Dilema veche* un supliment pentru copii care se numea *Dilematix* – avea chiar și o mascotă care

semăna cu o bufniță. Acolo am inițiat primele concursuri de scriere creativă pentru copii, dădeam câte o temă cât mai năstrușnică, iar copiii trimiteau texte la temă, exact ca la dosarele din *Dilema*. *Dilematix* a apărut câțiva ani și a avut succes – mulți dintre copiii care au publicat pentru prima dată în supliment, acum sunt adulți și lucrează în domenii creative, sper că această experiență i-a ajutat. La un moment dat, *Dilematix* a dispărut, din motive independente de noi, însă eu am vrut să continui acest proiect și l-am propus **Editurii Arthur**.

Așadar, *Ordinul Povestitorilor* este singura revistă de scriere creativă („și alte forme de magie“, am zis noi și ne referim în primul rând la ilustrație de carte) pentru copii din România, iar textele publicate sunt selectate în urma unui concurs național. Copiii sunt încurajați să trimită texte de către profesori sau de către părinți, dar sunt și mulți copii care participă la concurs din proprie inițiativă. Eu am publicat primul text – o poezie despre pace – în clasa a III-a, în revista comunistă „Cutezătorii“. A fost mare vâlvă în școala mea de atunci, m-au pus chiar la Gazeta de Perete. Însă, „pe vremea mea“ (ca să zic așa) nu existau concursuri de literatură pentru copii și nici alte spații în care să te afirmi dacă aveai talent. Așadar, mi se pare extraordinar pentru copiii de acum să-și poată vedea semnătura la 10-12 ani, ca autori, într-o revistă precum *Ordinul Povestitorilor* și să aibă parte, în acest mod, de o confirmare.

Cu ce idei & planuri ați pornit în 2015, câte s-au materializat și ce s-a schimbat în

structura revistei pe parcursul celor opt ani în care te-ai ocupat de proiect?

Planurile nu au fost prea complicate. Am lansat concursuri și teme, am avut un juriu de selecție și câteva criterii foarte simple – texte cât mai originale și mai amuzante, în afara clișeelelor și a „expresiilor frumoase“ care încă se mai învață la școală, la ora de limba și literatura română. Texte nonconformiste. *Ordinul Povestitorilor* este o revistă pentru copii în care ne-am dori ca ei să se exprime așa cum vor și cum simt ei, dincolo de programa școlară și de bareme cerute la examene precum Evaluarea Națională, inspirați, poate, de filme pe care le văd la Netflix sau de jocurile video pe care le joacă și de cărțile pe care le citesc, pentru că autorii noștri sunt și mari cititori și asta se vede din ceea ce scriu. Așadar revista nu se adresează neapărat olimpicilor sau elevilor străluciți, cât mai ales copiilor care aparent n-au nicio treabă cu literatura, dar îndrăznesc să scrie liber ce le trece prin cap. Încurajăm în primul rând creativitatea, indiferent de forma ei, așa că acceptăm, de pildă, și bandă desenată.

În structura revistei nu s-a schimbat mai nimic, inițial ne-am dorit să cuprindă și câteva recenzii de carte scrise de copii sau texte non-ficționale, dar pentru că de-a lungul timpului am primit prea puține texte și neconcludente, am renunțat la această parte și ne-am decis să publicăm exclusiv texte de ficțiune. Avem o problemă cu poeziile, nu publicăm poeziile scrise de copii, doar dacă sunt cu adevărat excepționale, e un gen literar unde se simt cel mai mult stângăciile

și lipsa de maturitate. În privința ilustrațiilor, lucrurile au evoluat foarte bine – dacă la început au fost puțini copii ilustratori, acum sunt din ce în ce mai mulți și mai buni. Așa că sperăm ca de anul viitor să schimbăm un pic layout-ul revistei, ca să punem mai bine în evidență și desenele copiilor.

Care sunt cele mai mari provocări ale acestui proiect?

Proiectul a crescut de la sine și abia acum, la numărul 14, am sentimentul că a început să se formeze o comunitate în jurul lui. Concurența e din ce în ce mai mare, iar copiii din ce în ce mai buni. Ne gândim deja la noi provocări pentru ei și la noi premii, mai substanțiale. Editura ne-a susținut de la bun început, așa că putem vorbi despre un proiect „cu tradiție”, la fel ca în cazul concursului „Locuiește în poveste”, concursul de scriere creativă anual al editurii care se finalizează cu o tabără de literatură și cu o carte, o antologie care adună textele copiilor câștigători. De altfel, mulți dintre copiii scriitori și ilustratori participă deja la ambele concursuri. În privința *Ordinului...* aș vrea să le mulțumesc tuturor colegilor mei implicați, în primul rând Ioanei Vilcu, care este primul lector atent al textelor, apoi Marciei Marin, care se ocupă de tot ce înseamnă promovare și organizare.

Tocmai a ieșit revista Ordinul Povestitorilor cu numărul 14. Povestește-ne un pic despre cel mai recent concurs. Am aflat că au fost înscrise aproape 500 de lucrări!

Cel mai recent concurs, „Noaptea vrăjitoarelor”, care a pornit de la cartea lui Roald Dahl, „Vrăjitoarele”, ne-a luat și pe noi prin surprindere pentru că a avut un număr record de participanți. M-a sunat colega mea Ioana și mi-a spus: „Adina, avem 300 de texte! Ce ne facem?”. 300 de texte din care trebuia să alegem cel mult 30. Până la urmă, nu a fost atât de complicat, pentru că am ținut cont de criteriile pe care le-am menționat deja, iar textele și ilustrațiile foarte bune s-au ales practic de la sine. Am întâlnit multe teme recurente, precum vecina mea e o vrăjitoare sau profesoara de chimie de la școală e o vrăjitoare sau chiar mama mea e o vrăjitoare, le-am ales pe cele care dincolo de narațiune aveau și o sclipire literară. În fond, totul ține de talent, iar acesta chiar nu se învață la școală – îl ai sau nu îl ai.

Le mulțumim tuturor copiilor care au participat, ne pare rău de textele și de ilustrațiile pe care le-am respins la limită, deși erau bune și îmi doresc ca acei copii care nu au câștigat să nu fie descurajați – să fie curajoși și încrezători și să continue să participe la concurs, la orice concurs, pentru că dacă au ceva de demonstrat în cele din urmă vor reuși să o facă.

Notă: Ilustrațiile care însoțesc acest material n-au fost incluse în selecția finală, însă ne-au plăcut și le publicăm cu această ocazie. Găsiți textele și ilustrațiile câștigătoare în revista *Ordinul Povestitorilor* nr. 14.

Adina Popescu

Ilustrație de Cioc Ionuț Gabriel

Ilustrație de Lupu Nicholas Calinic

Ilustrație de Kalanios Andrei Sergiu

Ilustrație de Diaconu Andreea

ANCHETĂ ARTHUR: UN CRĂCIUN MEMORABIL

I-am invitat pe autorii și ilustratorii români publicați la **Arthur**, **Genius** și **miniGrafic** să ne povestească despre cel mai memorabil sau cel mai îngrozitor Crăciun din viața lor. Cei mai mulți ne-au spus că au avut parte de sărbători frumoase, deloc ieșite din comun. Însă câțiva ne-au surprins cu amintirile lor.

Florin Bican, *Colindă la foc automat*

În 1989 am încercat să mă fac că nu-i Crăciun. În București încă răsunau împușcături. Dar pe 27 decembrie am nimerit în toiul unei petreceri de Crăciun la o familie din Ferentari – bunici, părinți, copii, nepoți și strănepoți. Nu avuseseră răgazul să sărbătorească mai devreme. Se adunaseră la o masă cu cârnați, murături și rachiu de caise. Mâncau și închinau pentru „primul Crăciun liber“. Însoțeam un ziarist britanic, care le lua interviuri. Îi traduceam „Epoca de aur“ așa cum o relatau, printre lacrimi, membrii familiei.

Ajunsesem, ajutat fără îndoială și de rachiu de casă (dacă nu cumva gogonelele or fi fost halucinogene) să cred că sărbătoream cu adevărat „primul Crăciun liber“. Asta până spre miezul nopții, când copiii au început să se-agite și să ne anunțe că „mai e puțin

și-ncep să tragă“. „Cine?“ ne-am cutremurat noi. „Teroriștii din cimitir și soldații de la uzina de apă. De cinci zile o țin așa.“ Fix la miezul nopții, au început rafalele. Schimbul de focuri a durat cam cinci minute. Când a încetat, copiii au urcat în pod. Au coborât cu grămăjoare de gloanțe adunate în pumni. Mai erau calde...

Lavinia Braniște, *Cum l-am prins pe Moș Crăciun cu mâța-n sac*

Nu cred că a existat Crăciun care să fie îngrozitor, dar un Crăciun bizar cu siguranță a fost acela în care Moșul a venit încălțat cu papucii de blană ai mamei.

Aveam vreo patru ani, în casă mirosea a brad, în sobă trosnea focul și, ca în fiecare an, un prieten de familie fotograf venise să-mi facă poze cu Moșul. Mama dispărea în mod misterios de fiecare dată când trebuia să apară bătrânul.

Moșul avea mereu o traistă plină de cadouri, dar pentru fiecare jucărie în parte trebuia să recit o poezie, așa că mă pregăteam înainte, iar în seara de Ajun aveam emoții să nu cumva să uit vreo strofă.

Pe cât de mult m-a ajutat memoria în copilărie să-mi câștig cadourile (și afecțiunea), pe atât de mult simt că mă trădează acum. Dacă ar trebui astăzi să dau la schimb poezii memorate pentru lucrurile de care am nevoie, cred că aș eșua imediat în pădure. Așa că o admir într-un fel pe fetița care reușea să extragă din traistă – cu puterea minții, cum ar veni – destul de multe surprize.

Când a intrat Moșul în casă, cu haina roșie, barba ca de vată și fața aceea stranie din plastic tare, cu două găuri negre în loc de ochi, primul lucru care m-a intrigat au fost picioarele lui: era încălțat cu papucii de casă ai mamei. Iar el, punând traista pe pat și nu pe jos, după cum arată una din fotografiile de atunci, mi-a spus ostenit că mama l-a obligat să se descalțe la ușă.

Din momentul acela l-am privit cu suspiciune pe Moș Crăciun.

Dan Ungureanu, *Sărbătoarea poate să înceapă*

Pentru mine, Crăciunul a fost dintotdeauna cea mai importantă sărbătoare, mai importantă chiar decât ziua de naștere. Nu pentru cadourile în sine, ci pentru surprize, nu pentru dulciurile în sine, ci pentru dulciurile mâncate împreună în dimineața de Crăciun, nu pentru a concura la cel mai frumos brad, ci pentru atmosfera magică creată în casă.

De-a lungul timpului mi-am făcut o serie de tradiții personale, de la primele cadouri din clasa a V-a (câte un creion pentru fiecare membru al familiei pus într-o pungă albastră) la momentul când împodobim casa de sărbătoare. Asta, fără excepție, se întâmplă doar în Ajunul Crăciunului. Poate că e ciudat în zilele noastre să te încapățânezi să nu aduci bradul în casă mai repede, când magazinele au rafturi de Crăciun încă din luna octombrie, însă pentru mine tot ce contează este bucuria în zi de sărbătoare.

Nu am avut până acum niciun Crăciun de coșmar – cred că asta este una dintre fricile mele –, dar aproape în fiecare an am fost la un pas să ratez magia. Deși încep încă de dimineață împodobirea bradului și a casei, mai tot timpul abia apuc să termin târziu în noapte. Câteodată nu merg beculețele, alteori nu stă bradul cum trebuie sau prelungitoarele sunt de negăsit. Dar când fiecare colț din casă este aranjat, nimic nu mă face mai fericit: sărbătoarea poate în sfârșit să înceapă!

Raluca Poenaru, *Mașinuța roșie*

Am avut în copilărie un prieten bun. Tibi. Aveam aceleași idei, aceleași gânduri, aceleași visuri. Numai lucruri nu aveam la fel, ceea ce era foarte neobișnuit pe atunci.

Pe vremea când oamenii aveau case, haine și suflute la fel, când mai nimeni nu putea să iasă din țară și din el însuși, Tibi primea de la un unchi din străinătate carioci și dulciuri, haine și jucării.

Când a primit mașinuța roșie, aveam cinci ani și Crăciunul în față. Mașinuța era strălucitoare, avea faruri și stopuri, un bărbat cu pantaloni bleu și pulover cu dungi, care stătea la volan, o femeie cu pantofi lucioși și părul în vânt în dreapta lui. Omuleților li se îndoiu mâinile și picioarele, li se închideau ochii, li se înclina capul. Niciodată în viața mea nu mai văzusem ceva atât de frumos. Niciodată.

O atingeam cu grija cu care aș fi atins aripile unui fluture rar și ore în șir o plimbam prin aer; roțile ei n-au întâlnit niciodată parchetul, pământul, asfaltul, sau iarba; stătea pe raft deasupra patului lui Tibi sau mergea purtată pe sus de mâinile noastre.

Mă vrăjise. Nu mă mai puteam gândi decât la ea, o visam noaptea și o povesteam ziua; o vedeam plutind încet, la doi pași înaintea mea – bărbatul lua curba la dreapta, femeia își aranja părul, iar eu nu-mi doream nimic mai mult pe lume decât să am pantofi lucioși, părul lung și o mașinuță roșie.

O vedeam așezată sub brad, printre bomboanele comuniste tari ca piatra, printre firele de beteală pe jumătate cheală și cadourile împachetate stângaci. Mă vedeam luând-o, ridicând-o în dreptul ferestrei și uitându-mă la ea – roșie-roșie – pe fondul sclipitor al zăpezii...

Mirosea a cozonac și a vin fiert, iar prin dreptul ferestrelor albe trecea din când în când o lumină fulgerătoare. M-am repezit în camera cu bradul, dar n-am văzut-o. Nu era. În locul ei stătea o mașinuță albă, grosolană, fără sclipici și fără faruri, fără bărbat cu pulover în dungi, fără femeie cu părul în vânt, fără nimic, nimic, nimic.

Nu mai știu ce a primit Tibi atunci de Crăciun. Dar știu că zile întregi am condus în aer mașinuța roșie, în timp ce Tibi a făcut cu cea albă mii de ture pe covor și parchet - în sfârșit o mașină care nu conta dacă se spârgea sau se zgâria, dar mai ales din care nu cădea niciun omuleț ale cărui încheieturi fine se puteau rupe.

Péter Demény, *Un adult de cinci ani*

Bunicul era un om bătrân și tăcut, nu ca bunica, care vorbea întruna. De aceea, am rămas perplexi când într-o zi a vorbit.

Și ce a vorbit!

„Mai lăsați-mă cu atâtea sărbători! Crăciun în jos, Crăciun în sus! Nu va fi niciun Crăciun!”

Se întâmpla prin 1977, ceea ce pentru voi pare desigur scos din desenele animate cu Fred și Barney, dar eu aveam exact cinci anișori pe-atunci. Nu știu voi cum ați fi reacționat, dar eu unul m-am speriat îngrozitor.

„Nu se poate, bunicule! Vine Moș Crăciun!”

„Unde să vină, că eu nu-l las!”

„Trebuie să-l lași, vine la mine!”

„Nu-l las și gata!” a strigat bunicul ca un căpos ce era.

Bunica a deschis gura, dar văzând fața bunicului și-a închis-o la loc. Abia atunci mi-am dat seama ce pericol ne paște.

„Moș Crăciun...” am îndrăznit totuși, dar bunicul și-a ridicat sprâncenele stufoase și am tăcut și eu. Nicio mătură sau perie nu putea concura cu sprâncenele bunicului meu.

M-am pus pe urlat, în timp ce bunicul își fuma pipa tacticos, de parcă ar fi fost expus în vitrina unui magazin de jucării. Am început să mă zvârcolesc pe jos și atunci a devenit încă și mai calm. Totul era pierdut.

M-am dus în cameră sperând că va veni după mine să-și ceară scuze. A venit, dar numai pentru că în direcția aia era și baia. A intrat să se radă de parcă ar fi sărbătorit că a anulat sărbătorile.

După-masă i-am auzit că discută cu voce joasă, dar nu deslușeam ce își spun. Abia mai târziu am aflat că bunica îl convinsese să-l lase totuși pe Moș Crăciun, însă cu niciun preț nu voia să-i lase și pe cerbi, iar despre sanie nici nu voia să audă. Om încăpățânat, bunicul! Am primit cadouri frumoase, dar aflasem deja că nici măcar Crăciunul nu e ceva care nu poate fi suspendat și am plâns sub brad uitându-mă la tot ce am primit. Cred că atunci am devenit un pic adult.

Daniela Ulieriu, *Un Crăciun la înălțime*

Anul trecut, împreună cu cea mai bună prietenă a mea, am cumpărat o excursie în Cambodgia. Eram amândouă fascinate de Angkor Wat, miticul oraș al templelor. Și de Lara Croft, o arheologă suplă și neînfricăată, care cerceta sanctuarele ascunse în junglă. Plecarea era pe 22 decembrie, urmând să petrecem Crăciunul și Revelionul acolo. Pe 10 decembrie, prietena mea aflată la ski în Austria și-a rupt piciorul, dar nu pe pârție cum probabil v-ați imaginat, ci alunecând în cadă. Nu mă simțeam în stare să înfrunt de una singură templele misterioase, așa că m-am hotărât să renunț. M-am dus la mama și i-am spus că vom face sărbătorile împreună. „Imposibil“, mi-a zis ea ușor iritată, „Merg cu niște prieteni în Egipt. Vezi mai bine ce program are bunică-ta.“

Așa că am sunat-o pe Mam'mare. „Ce bine că vii, am opt invitați, trebuie învărtite sarmale și sunt cozonaci de frământat și mașina de spălat tocmai s-a stricat!“

Nu era de mine un astfel de Crăciun, așa că am vorbit cu prietena mea Cristina, dar ea mergea la Sovata, apoi cu prietena mea Mihaela, dar ea pleca în Dubai, apoi cu prietena mea Raluca, dar ea era deja în Cappadocia. Ok, mă duc în Asia, m-am decis eu brusc. E mai bine decât să rămân la București pe post de mașină de spălat vase.

Pe 21 decembrie am aflat că plecarea se amână cu o zi din cauza unei greve. Abia pe 24 dimineața am aterizat la Paris, unde toate zborurile erau date peste cap. M-am dus la locul meu preferat din aeroportul Charles de Gaulle (terminalul 2E poarta L, în capăt) și m-am așezat lângă Ines, o sculptură

uriașă în formă de pisică albă, culcată pe o pernă. Ines îmi dă de fiecare dată o senzație de liniște și visare. De data asta am adormit de-a binelea.

Am visat că străbăteam jungla Angkorului și în fața mea se întrezărea templul Ta Prohm, aproape înghițit de vegetație. Abia pășisem înăuntrul, că rădăcinile tentaculare ale arborilor s-au prelinș precum o lavă peste intrări. Eram dintr-odată prizonieră. În timp ce căutam disperată o ieșire, am auzit în apropiere niște zgomote puternice. Mi-am aprins lanterna telefonului și, spre surprinderea mea, am văzut-o pe însăși Lara Croft, angrenată într-o luptă crâncenă cu rădăcinile arborilor seculari.

— Lara, ce onoare!

— Tu cine mai ești?

— Sunt Daniela Ulieriu.

— Daniela Ulieriu?, a repetat ea în timp ce tranșa cu maceta caracatița vegetală.

— Da, eu.

— Daniela Ulieriu... *Last call for Daniela Ulieriu...*

M-am trezit buimacă. Anunțul se rostogolea cu ecou în întreg aeroportul. Era noaptea de Ajun, iar eu rămăsesem aproape singură în terminalul 2E, poarta L.

Nu mă mai interesa unde și cu cine fac Crăciunul. L-am petrecut în cursa de Bangkok alături de câțiva creștini, budiști și hinduși. Toată lumea a băut șampanie, vin, gin, bere și tot ce se mai afla prin mini-baruri. Un indian puțin obișnuit cu alcoolul s-a amețit imediat și a început să alerge în patru labe pe coridorul îngust al avionului. Trei thailandezi au făcut un fel de horă pe culoarul dintre clasa business și cea economică. Am dansat și eu cu ei, pe *I Wish You a Merry Christmas*, ba chiar i-am învățat un pas oltenesc. Un steward s-a îmbrăcat în Moș Crăciun și ne-a împărțit tuturor dulciuri și portocale. Câțiva hinduși cântau *Jingle Bells* cât îi țineau bojocii. Cam așa a decurs cel mai neobișnuit Crăciun pe care l-am petrecut până acum.

Ema Cojocaru

PORTRET DE ILUSTRATOR: MARIA ȘI ILEANA SURDUCAN

Maria și Ileana Surducan au câteva lucruri în comun: sunt surori (Maria e mai mare cu doi ani decât Ileana), sunt foarte talentate la desen și au lucrat împreună la cartea grafică *Vacanța lui Nor*, apărută în colecția miniGrafic. Artistele născute în Cluj-Napoca s-au dedicat aceleiași pasiuni, ilustrația și artele plastice. Stilurile lor sunt foarte diferite, după cum se poate vedea și din cele două rețete prezentate sub formă de benzi desenate, care nouă ni s-au părut minunate (le încurajăm și pe această cale să ia în serios proiectul unei cărți de bucate BD).

Maria Surducan lucrează ca ilustratoare și autoare de cărți grafice în studioul ei din Cluj-Napoca. După cum aflăm de pe site-ul ei, mariasurducan.com, artista

e de părere că imaginile sunt forme imprecise de redare a realității, ceea ce, într-un fel, le face mai precise decât cuvintele. Maria iubește mitologia, basmele și cafeaua. Până acum a publicat șase cărți grafice, în franceză, maghiară și română. Una dintre ele este *Cele douăsprezece prințese dansatoare*, apărută tot în colecția miniGrafic.

Ileana Surducan a studiat ceramică la Universitatea de Arte din Cluj-Napoca și a învățat franceză din cărțile cu Ștrumfi. E convinsă că arta are puterea magică de

a schimba realitatea, iar jocul ei preferat e acela de a-și imagina că lucrurile din jur au o viață proprie. De pe site-ul ei, ileanasurducan.com, aflăm că a fost nominalizată la Premiile Eisner și că lucrează ca freelancer în domeniul ilustrației, cărților grafice și a ceramicii. Cea mai recentă carte a ei este *Trésors, songes et souvenirs*.

CIORBĂ DE PERIȘOARE

ILEANA SURDUCAN

PENTRU CIORBĂ:

ULEI - 30 ML
PASTĂ DE ROȘII SAU
1 ROȘIE
SARE
VEGETA

PENTRU PERIȘOARE:

700 GR CARNE DE PORC
(CEAFĂ SAU PULPĂ,
TOCATĂ DE DOUĂ ORI)

120 GR OREZ

2 OUĂ
PĂTRUNJEL
CÂTE O LINGURIȚĂ DE:
BOIA, SARE, PIPER,
CIMBRIȘOR

O FARFURIE CU
PUȚINĂ FĂINĂ

LEGUMELE CURĂȚATE
SE DAU PE RĂZĂTOARE,
ȘI CEAPA SE TOCĂ MĂRUNT.

SE CĂLESC ÎN ULEI,
ÎNTR-O OALĂ MARE.

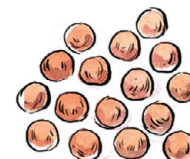
CÂND S-AU ÎNMUIAT, SE ADAUGĂ 4 L DE APĂ,
SARE, ȘI SE LASĂ SĂ FIARBĂ LA FOC MIC.

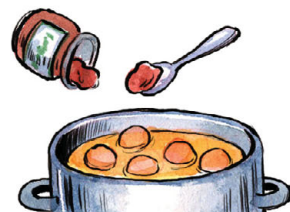
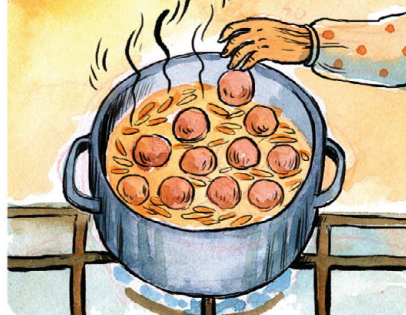
PENTRU
PERIȘOARE,
SE AMESTECĂ TOATE
INGREDIENTELE ÎNTR-UN VAS.

SE IA DIN COMPOZIȚIE
O CANTITATE DE MĂRIMEA
UNEI NUCI, SE FORMEAZĂ
PERIȘOARE ROTUNDE ȘI SE
DAU PRIN FĂINĂ.

CÂND SUPA ÎNCEPE SĂ CLOCOTEASCĂ,
PERIȘOARELE SE PUN UNA CÂTE UNA
ÎN OALĂ. APOI SE LASĂ SĂ FIARBĂ
30-45 DE MINUTE, LA FOC MIC.

SE PUNE PĂTRUNJEL TOCAT,
SE GUSTĂ ȘI SE POTRIVEȘTE
DE SARE. SE STINGE FOCUL
ȘI SE LASĂ CIORBĂ
ACOPERITĂ
10 MINUTE.

SE ADAUGĂ PASTA
DE ROȘII SAU ROȘIA
TĂIATĂ BUCĂȚELE, ȘI SE
MAI LASĂ LA FIERT 10
MINUTE.

SE SERVEȘTE FIERBINTE,
CU SMÂNTÂNĂ.

POFTĂ BUNĂ !

INGREDIENTE: ALUAT:

50g DROJDIE

1kg FĂINĂ

250g ZAHĂR

1/2l LAPTE

5 GĂLBENUȘURI

COAJA RASĂ DE LA O LĂMÂIE ȘI O PORTOCALĂ

UN VÂRF DE CUȚIT SARE

2 PLICURI ZAHĂR VANILAT

250g NUCA

250g MAC

200ml LAPTE

8 ZAHĂR

1/2 LINGURITĂ SCORTIȘOARĂ NUCȘOARĂ

3 ALBUȘURI

3 ALBUȘURI BĂTUTE SPUMĂ TARE CU 8 LINGURI DE ZAHĂR.

NUCA SE AMESTECĂ CU SCORTIȘOARA ȘI NUCȘOARA ȘI CU...

MACUL SE FIERBE CU 8 LINGURI DE ZAHĂR ÎN 200 DE MILILITRI DE LAPTE, PÂNĂ SE ÎNGROĂȘĂ.

SE AMESTECĂ PÂNĂ CÂND SE LICHEFIAZĂ.

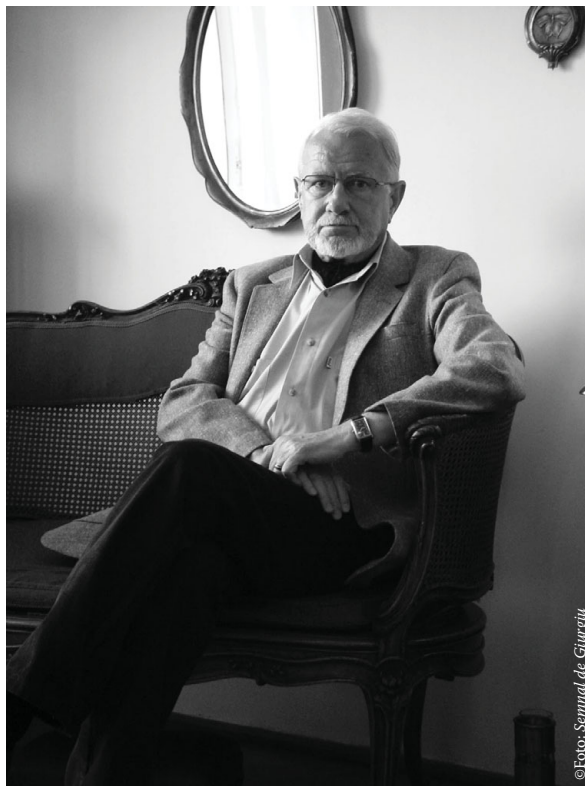
SE ADĂUGĂ FĂINĂ PÂNĂ CE COMPOZIȚIA DEVINE CA O SMÂNTÂNĂ GROASĂ.

DONE STAN: „COPIII SUNT MARI ARHITECȚI AI BUCURIEI“

Pe 2 decembrie, artistul Done Stan a împlinit 85 de ani. Este considerat unul dintre cei mai valoroși graficieni din Europa, specializat pe grafică de carte. Și totuși, dacă vrei să afli mai multe informații despre el, nu prea ai de unde... Nu e prima oară când observ că zona asta, a ilustratorilor de carte care au activat în perioada 1960-1990, rămâne una golită de conținut, deși mulți dintre noi au crescut cu cărțile pe care ei le-au ilustrat, iar desenele lor ne-au marcat adeseori imaginarul – cum mi s-a întâmplat mie, de pildă, cu Alisa lui Vasile Olac, cu Luna Betiluna și Dora Minodora, personajele Anei-Maria Smigelschi, sau cu Bertoldo și Bertoldino desenați de Silviu Băiaș.

Mai toți cei care au copilărit în perioada comunistă (re)cunosc una din cărțile ilustrate de Done Stan, chiar dacă nu au știut niciodată numele artistului: *Păcală și Tândală*, *Legendele Olimpului*, *Gâsca de aur* a Fraților Grimm și numeroase basme de Petre Ispirescu. Ne-am fi dorit să-l întâlnim pentru un interviu

© Foto: Semnal de Giurgiu

și o sesiune de fotografii, însă problemele de sănătate l-au împiedicat să ne primească. Astfel că n-am avut de ales și am apelat la materialele găsite pe blogul lui Dodo Niță (benzidesenateromanesti.blogspot.com).

Înainte de a trece în revistă câteva aspecte interesante din biografia artistului plastic, menționez că trei dintre sutele de cărți pentru copii pe care le-a ilustrat Done Stan au fost recuperate în ediții splendide din colecția Arthur Retro: colecția Arthur retro: *Povești despre Păcală și Tândală*, Alexandru Mitru; *Mica Vrăjitoare*, Otfried Preussler; *Morcoveață*, Jules Renard.

- A ilustrat câteva mii de cărți, socotindu-le și pe cele la care a realizat doar coperta.

- Iubea să deseneze încă de mic și talentul său a fost remarcat de profesori; la 15 ani a intrat la Școala Medie de Arte Plastice din București cu notă maximă, iar părinții săi, rămași în

Giurgiu, au făcut eforturi mari pentru ca el să-și continue studiile.

- A fost înfiat de un unchi pentru a putea beneficia de bursă – originea familiei lui era considerată nesănătoasă din cauză că tatăl avea o prăvălie în oraș.

- Orașul Giurgiu, așa cum era în timpul copilăriei sale – o forfotă de nații și culturi, cu bălciuri, mărfuri și negustori și o puternică amprentă orientală – l-a influențat foarte mult pe Done Stan. Un loc aparte îl ocupa librăria „plină de jucării și cărți minunate a domnului Adler“, despre care băiatul credea că este bun prieten cu Moș Crăciun. A desenat aceste amintiri și le-a reunit în ciclul de lucrări „Fanar“.

- Dacă nu ar fi ales grafica, i-ar fi plăcut să facă teatru. Are ureche muzicală și voce bună și îi poate imita pe Charles Aznavour și chiar pe Maria Tănase.

- Privește lucrul la o carte pentru copii drept „o regăsire a vechiului ideal al inocenței“. „Există în acest gen de creație un fel de lumină interioară, o bucurie, un timbru rar, poate unic pe care artistul plastic îl dăruiește lumii derutate de astăzi“, spunea Done Stan într-un interviu din 2012 apărut în ziarul *Semnal de Giurgiu*.

- Tema lui preferată este zborul, levitația, păsările în zbor. Când e rugat să desene ceva, cel mai adesea îi vine în minte o pasăre.

- După anii '90 și-a încercat mâna și la benzi desenate: a publicat *Noul Nastratin* – adaptări ale unor snoave de Anton Pann după scenariile de Petre Ghelmez – în câteva numere din 1993 ale revistei *Ariel*.

Ema Cojocaru

AUTORI ROMÂNI LA GAUDEAMUS:

Autografe și live drawing

S-a încheiat și cea de-a 29-a ediție a Târgului de Carte Radio România Gaudemus. După o pauză de doi ani, pavilionul B2 din complexul Romexpo a găzduit o nouă ediție în format fizic a celui mai mare târg de carte din România, cu peste 200 de participanți și 600 de evenimente editoriale. Prin votul publicului, Grupul Editorial ART s-a aflat pe podium în clasamentul preferințelor vizitatorilor. Le mulțumim tuturor celor care citesc și recomandă cărțile noastre.

Ca de obicei, la stand ne-au vizitat o mulțime de scriitori și ilustratori publicați la Grupul Editorial ART. Aceștia sunt, în ordinea sosirii: Anca Smărăndache, Irina Dobrescu, Florin Bican și Dan Ungureanu, Adina Rosetti și Andrei Măceșanu, Alex Moldovan, Andrei Puică, Adina Popescu și Bilyana Velikova, Ioana Nicolaie, Alexandra Rusu și Ioana Văllimărescu, Veronica D. Niculescu, Andrei Puică.

Seria de evenimente s-a încheiat cu poeziile lui Matei Vișniec din piesele de teatru publicate la Editura Arthur în unplugged, concertul Silvan Stâncel „Dacă inimile toate...”

Anca Smărăndache

Irina Dobrescu

Florin Bican și Dan Ungureanu

Andrei Puică

Adina Rosetti și Andrei Măceșanu

Alexandra Rusu și Ioana Vălimărescu

Ioana Nicolaie

Adina Popescu și Bilyana Velikova

Alex Moldovan

Veronica D. Niculescu

Silvan Stâncel

SCENE DIN ROMANE GRAFICE

MAREA CURSĂ CU VACI

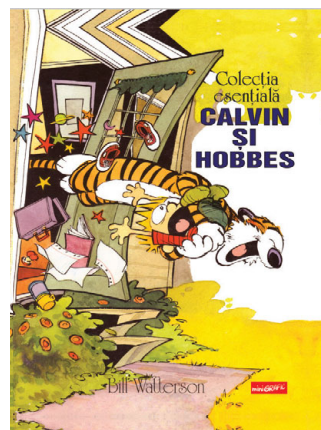

*Jeff Smith a primit
10 premii Eisner și
11 premii Harvey
pentru seria BONE.*

Una dintre cele mai amuzante, inteligente și surprinzătoare benzi desenate din toate timpurile.

POLIȚIA MODEI ÎN LITERATURĂ

Cel mai bine versus cel mai prost îmbrăcate personaje

Nu judeca o carte după copertă, judecă un personaj după *outfit*-ul său! Glumesc, toate personajele Arthur și (mini)Grafic sunt geniale, chiar dacă unele fac niște alegeri vestimentare cel puțin îndoielnice. Iată o listă cu cel mai bine și cel mai prost îmbrăcate personaje din romanele tale preferate.

Cel mai bine îmbrăcate

Ramona Flowers

Ramona Flowers este o tipă „periculos de cool”. Chiar dacă protagonista din ***Scott Pilgrim #1: Ce viață mișto*** poartă haine basic (fustă scurtă din denim, hanorac albastru), aceasta reușește să creeze ținute demne de Berlin Fashion Week prin accessorizare: ochelari steampunk în loc de bentiță, dresuri plasă și o geantă roz & kaki.

Însă cel mai iconic „accesoriu” al Ramonei este cu siguranță părul roz. Mai mult, autorul Bryan Lee O’Malley recunoaște că frizura

acesteia (lungă în față, scurtă în spate) a fost inspirată de o tipă pe care a văzut-o dansând într-un club pe la sfârșitul anilor '90.

Băieții Răi

Poate că Dl. Lup, Dl. Șarpe, Dl. Piranha și Dl. Rechin au avut probleme cu poliția din cauza infracțiunilor comise, însă cu poliția modei nu vor avea probleme niciodată. Costumele pe care le poartă Băieții Răi sunt demne de covorul roșu, iar accesoriile alese (ochelari de soare *gangsta*, pălării de cowboy) transformă o ținută corectă într-una excepțională.

Nu m-ar mira să îi văd în curând pe Băieții Răi în reclamele unor parfumuri bărbătești *sauvage*. Cel mai probabil, de styling s-a ocupat însuși Dl. Lup, care pare cel mai pasionat de modă. Altfel de ce ar fi avut menționat în cazier: „fură cămăși de noapte și papuci“?

Maia (și unicornul ei)

Maia este o fetiță obișnuită, cu două mici excepții: în primul rând, prietenul ei cel mai bun este un unicorn vanitos pe nume Mușețica Năsuc Divin. În al doilea rând, micuța are un

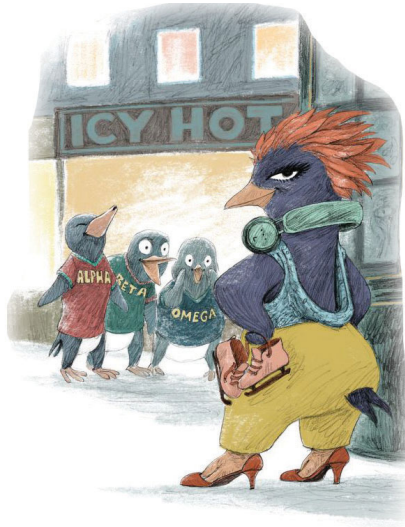
stil vestimentar impecabil, dovedind că bunul gust nu ține de vârstă.

Dacă vrei să fii *effortlessly chic*, îți recomand să reproduci această ținută a Maiei. Nu îți trebuie decât o helancă neagră, o beretă și o pereche de ochelari de soare *et voilà*: lumea va crede că ești fără îndoială o vedetă care se ascunde de paparazzi.

Apolodolores aka Lola

În materie de modă, atitudinea este mai importantă decât hainele pe care le porți. Un exemplu bun în acest sens este frumoasa Apolodolores, „cu trupul numai sfere/și ochii scăpărând mistere“.

Lola poate să îmbrace orice, inclusiv un sac de gunoi, și tot va străluci datorită atitudinii ei

de divă latino. Ce-i drept, o ajută și formele rubensiene, evidențiate în ținuta din această imagine atât de bluza decoltată la spate, cât și de pantalonii galben-muștar.

Cel mai prost îmbrăcate personaje

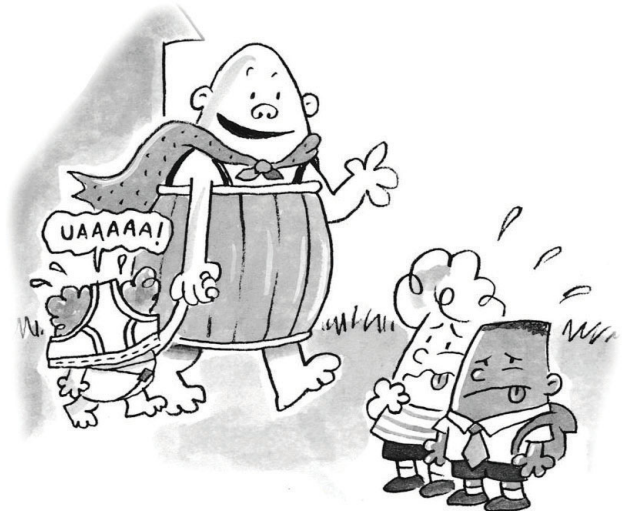
Squidward

În *SpongeBob Comics #1. Aventuri marine trăs-nite*, Squidward exclamă: „Decât s-o vizitez pe bunica lui SpongeBob... mai bine mă las devorat de scoici sălbatice“. Același lucru l-aș putea spune și eu

despre tricoul pe care îl poartă. Doar un stilist, poate Dl. Lup, l-ar putea ajuta pe Squidward să integreze acel tricou într-o ținută decentă. Accentuez decentă pentru că „prietenul“ lui SpongeBob și-a cam uitat pantalonii acasă.

Căpitanul Underpants

Ok, pot trece peste faptul că supereroul Underpants se folosește de Puterea Elasticului perechilor săi de chiloți în lupta contra răufăcătorilor, dar nu pot trece peste felul în care se îmbracă. Orice supererou trebuie să aibă un costum memorabil, așa că îl sfătuiesc pe Căpitanul Underpants să citească *Manualul pentru supereroi* și să ia lecții de la Lisa. Aceasta a reușit să își creeze un costum genial dintr-un trening și o cravată.

Mătușica îngrozitoare

Se spune că „mătușă Alberta este cea mai îngrozitoare mătușă care a trăit vreodată“. Nu pot garanta acest lucru, însă este cu siguranță cea mai lipsită de stil mătușică din univers. Șapca de vânătoare cu urechi nu are nici cea mai mică treabă cu jacheta bufantă din tweed sau cu pantalonii trei sferturi bufanți, iar bocancii cu vârf oțelit pot arăta *cool* doar în ținute *heavy-metal*. Singurul accesoriu drăguț este medalionul cu bufniță, însă acest lucru se datorează doar dragălaşeniei bufnițelor.

Iat-o în toată îngrozitoarea ei oribilitate...

Domnișoara Trunchbull

În loc să tortureze copii nevinovați, domnișoara Trunchball ar trebui să urmeze cursuri de *personal styling*. Gabardina maro strânsă în talie cu o curea lată nu o avantajează deloc. Să nu mai vorbesc despre pantalonii ei bufanți dintr-un material atât de aspru încât mă mănâncă pielea numai când mă ui la ei. Bomboana de pe colivă este reprezentată de șosetele verzi, care îi evidențiază fiecare mușchi. „Arăta, într-un cuvânt, mai mult ca un vânător excentric însetat de sânge proaspăt de căprioară, decât ca directoarea unei școli drăguțe pentru copii.“

A consemnat: polițista fashionistă de serviciu
Monica Macedonski

BALUL PERSONAJELOR

seria *Școala pentru Bine și Rău*

În așteptarea ecranizării cărții *Școala pentru Bine și Rău*, colegele noastre s-au costumat în personajele voastre preferate: Sophie, Agatha și Lady Lesso. Mulțumim @fusionbycernei pentru ținutele de poveste și @cristinaflorea_mua pentru machiajul impecabil.

Sophie

Sophie este o fată frumoasă, cu „părul ei lung până în talie, de culoarea aurului, ochii verzi ca jadul și buzele roșii și pline“. În ciuda aspectului său angelic, este un personaj mult mai complex decât pare la prima vedere. Creativă și inteligentă, Sophie are o latură întunecată pe care nu o poate controla, motiv pentru care ajunge la Școala pentru Rău.

Model: Ana Torcea

Ana este pasionată de art&crafts și are o rubrică pe Tik Tok intitulată DIY: Ana te învață. De asemenea, modelează fișe de activitate pentru cititorii mai mici, cărora le recomandă cărțile Vlad și Cartea cu Genius.

Agatha

Cu toate că sunt cele mai bune prietene, Agatha este fix opusul lui Sophie: nu o interesează deloc cum arată și nu îi pasă de părerea celor din jur. Colegele ei de la Școala pentru Bine îi critică aspectul, acuzând-o că se îmbracă precum elevii de la Școala pentru Rău. Cu toate acestea, Agatha se remarcă prin bună-tatea și prin curajul ei.

Model: Alexandra Șarpe

Spre deosebire de Agatha, Alexandra este pasionată de modă și poartă cele mai cool accesorii. Este creator de conținut și vine mereu cu idei originale.

Lady Lesso

La prima vedere, Lady Lesso pare întruchiparea răului, însă este doar o imagine pe care trebuie să o păstreze în calitate de decan al Școlii pentru Rău. În realitate, Lady Lesso are un suflet bun și dă dovadă de compasiune în nenumărate rânduri.

Model:
Monica Macedonski

Cunoscută și sub numele de Doamna Tik Tok, Monica este creatoare de conținut și pasionată de literatură. Este adesea comparată cu Olguța datorită părului său roșcat.

Fotografii: Ema Cojocaru

INSPIRAȚIE PENTRU MASA DE CRĂCIUN DE LA PERSONAJELE ARTHUR

Voi ați gătit vreodată o prăjitură sau o altă mâncare după ce-ați citit despre ele într-o carte? Eu da, ardei umpluți, și-am fost grozav de mulțumită de mine. În fine, nu știu cât vă pricepeți voi la gătit și dacă nu cumva aveți interdicție să vă apropiați de aragaz, dar mă gândesc că la un moment dat vi s-a făcut o poftă teribilă când ați citit că un personaj mânca macaroane cu cașcaval sau o prăjitură pufoasă cu mere și ați rugat-o stăruitor pe mama, bunica sau sora mai mare să vă prepare ceva asemănător.

Am răsfoit cărțile publicate la Arthur pentru a afla ce mănâncă personajele și dacă nu cumva ne oferă și rețete, căci imediat vine Crăciunul și poate ne găsește în pană de inspirație. Cu prima ocazie când părinții se plâng că nu mai știu ce să gătească, voi să le arătați lista asta și să le spuneți: Uite, mama (sau tata, sau bunica), ce mănâncă orfanii Baudelaire! Sau Tim Degețel! Gâscă umplută, poți să-mi prepari gâscă umplută de Crăciun? Sau prăjituri cu whisky, ca în povestirea lui Truman

Capote? (Aici o să aveți parte de niște sprâncene ridicate.)

Poate aveți noroc și vi se îndeplinește dorința... Și mai bine, dați o mână de ajutor în bucătărie și nu vă îngrijorați dacă nu vă iese din prima – căci iată ce ne spune Tom din *Crăciunozaurul*: „În ultimii ani m-am ocupat eu de masa de Crăciun și, cu toate că acum ceva vreme sosul de friptură îmi ieșea catastrofal, una peste alta am ajuns să mă pricep desul de bine.“

Ilustrație de Rocio Bonilla din „Marea carte a superputerilor“, de Susanna Isern

Aperitive

O idee de aperitive găsim în *Sora de zăpadă*, de Maja Lunde, minunat ilustrată de Lisa Aisato: „Ne-am pus la masa acoperită cu față de masă, pe care tronau o mulțime de sortimente de **brânză, clementine, cârnăciori de casă, nuci și somon, mezeluri și omletă și alte bunătăți**“. În loc de omletă recomandăm **ouă umplute** – sunt foarte, foarte gustoase și, ornate cu bucăți colorate de ardei sau felii de măsline și frunze de pătrunjel, arată chiar drăguț.

Crackers cu sos puttanesca

Dacă orfanii Violet, Klaus și Sunny s-au priceput să facă un sos puttanesca, cu siguranță veți reuși și voi. Se prepară simplu, în mai puțin

Ilustrație de Done Stan pentru „Morcoveață“, de Jules Renard

de jumătate de oră, și o să vă facă papilele gustative să zbârâie, într-atât este de aromat. Îl puteți întinde pe biscuiți sărați sau amesteca cu paste în mai multe culori. Cantitățile exacte le găsiți pe net, până atunci iată ce ne spune Lemony Snicket în *Înneguratul început*, primul volum din *O serie de evenimente nefericite*:

„Violet rumeni usturoiul, apoi spală și mărunți anșoa. Klaus coji roșiile și scoase sâmburii de la măsline. Sunny bătu într-o oală cu o lingură de lemn și cântă un cântec ușor repetitiv, compus chiar de ea. Și toți trei se simțiră mai puțin nefericiți. Sosul fierbea la foc scăzut (o expresie culinară care înseamnă „gătit la flacără mică“) și orfanii povesteau amintiri frumoase cu părinții lor.“

Mirosul de mâncare gătită are adesea un efect liniștitor. (Lemony Snicket)

Fel principal

Varianta dietetică: Pește poșat

Dacă vreți un preparat ușor și blând cu ficatul, atunci peștele este alegerea perfectă – pentru aceia dintre voi care agreează așa ceva, desigur. Roald Dahl ne dezvăluie în cartea lui autobiografică, *Din copilărie*, că pentru norvegieni, cea mai bună mâncare din lume este peștele. Nu prăjit, copt sau saramură, ci poșat – adică peștele este gătit într-un lichid (apă, lapte sau vin alb, cu diferite mirodenii și plante

aromatice) care atinge maxim 85 °C. Așadar, lichidul nu dă în clocot, ca în cazul fierberii, însă temperatura este suficient de ridicată pentru a găti o carne delicată cum este cea a peștelui.

„Marele ospăț sărbătoresc începea, desigur, cu pește. Un pește masiv, o plătică mare cât o tavă pentru ceai, cam cât brațul de groasă, era adusă la masă. Avea o piele aproape neagră deasupra, acoperită cu puncte portocalii strălucitoare și fusese, desigur, poșată perfect. Hălci mari și albe din acest pește erau apoi tăiate și așezate pe farfuriile noastre, iar lângă pește primeam sos olandez și cartofi noi fierți. Și, pe cuvânt, era delicios.“

Varianta pretențioasă: Gâscă umplută

Despre acest fel de mâncare cu adevărat festiv aflăm din *Poveste de Crăciun*, de Charles

Ilustrație de Anca Smărăndache pentru „Poveste de Crăciun“, de Charles Dickens

Dickens – scena în care Spiritul Crăciunului-de-Acum îl duce pe Ebenezer Scrooge în vizită la familia lui Bob Cratchit, copistul lui Scrooge. E mai complicat de preparat și necesită câteva ore bune petrecute în bucătărie, dar va arăta impresionant la masa de Crăciun.

„Nici când o gâscă nu mai fusese gătită atât de bine. Frăgezimea și mireasma, mărimea ei și prețul mic erau subiectele admirației generale. Alături de sosul de mere și de piureul de cartofi, cina era suficientă pentru toată familia.“

Îmi place toată mâncarea de sărbători. Chiar și cea care nu-mi place – dacă are un nume de Crăciun și un ambalaj magic, o vezi la mine-n coș. („Crăciunozaurul“, Tom Fletcher)

TOP ZECE LUCRURI DE CRĂCIUN PREFERATE DE TOM

(alese dintr-o mie)

1. **Muzică!** Cântecul de Crăciun sunt cele mai tari. Fără discuție! Numai mie mi se pare „Aș vrea să fie Crăciun în fiecare zi“ cel mai sugestiv vers din toate timpurile? Of... cred că numai mie!

2. **Mâncarea**, și să fie din belșug. Îmi place toată mâncarea de sărbători. Chiar și cea care nu-mi place – dacă are un nume de Crăciun și un ambalaj magic, o vezi la mine-n coș. E de-ajuns să-i spui amestecului de nuci și de alune „Amestec festiv“ și gata, mi l-ai VÂNDUT! Chiar dacă-mi dai budinca cu smochine, cui îi pasa? Miam-miam.

3. **Filmele de Crăciun**. Știm toți despre ce filme vorbesc: *Elf*ul, *Singur acasă* (1 și 2), *Crăciun alb*, *Miracolul de pe strada 34...* Lista poate continua la nesfârșit. Și să nu uităm de *Greu de ucis*.

Pagină ilustrată de Shane Devries din „Crăciunozaurul“, de Tom Fletcher

Desert

Înghețată

Cu înghețata n-o să dați greș niciodată, iar de Crăciun vă puteți imagina că mâncați zăpadă dulce și aromată adusă special pentru voi din Regatul Aromelor Copilăriei. Cu grijă, însă, că doar nu vreți să petreceți Anul Nou în pat, răpuși de vreun guturai. Tot la Roald Dahl am găsit o referință despre o înghețată de casă cu fulgi de zahăr ars, al cărei gust formidabil o să vă bântuie papilele gustative zile în șir. (Roald Dahl, dacă nu știți, mânca zilnic cel puțin o ciocolată, ceea ce nu-l face neapărat un exemplu bun de urmat. E de ajuns să aflăm povestea lui Jörg-Pofticiosul, băiețelul care adora dulciurile, pentru a o lăsa mai moale cu bomboanele. 😊)

Despre Jörg, pe care-l dureau dinții,
de Hanna Künzle și Christa Unzner-Fischer

„Un nemaipomenit munte stâncos de înghețată de casă era adus la masă. Dincolo de faptul că era cea mai cremoasă înghețată din lume, aroma era de neuitat. În ea erau mii de fulgi mici și tari de caramele arse (norvegienii îi numesc krokan) și, prin urmare, nu se topea în gura ta ca înghețata obișnuită. O mestecai și făcea cranț-cranț, iar gustul era unul la care vi-sai zile întregi după aceea.“ (*Din copilărie*, Roald Dahl)

Prăjituri cu fructe, nuci și whisky

Truman Capote povestește pe larg despre prepararea acestui desert în povestirea *O amintire de Crăciun*, însoțită de ilustrațiile lui Beth Peck. Este un adevărat ritual care durează nu mai puțin de patru zile, timp în care Buddy și prietena lui mai în vârstă se aprovizionează cu ingrediente, stau la povești și sparg o grămadă de nuci adunate dintr-o livadă care nu e a lor, apoi frământă și amestecă și coc în bucătăria invadată de arome.

„Cireșe, lămâi, ghimbir, vanilie, conserve de ananas din Hawaii, fructe decojite și stafide, alune, whisky și, oh!, multă făină, unt, ouă; condimente și mirodenii. Dintre toate ingredientele folosite la prăjiturile noastre cu fructe, cel mai scump și totodată cel mai greu de obținut e whisky-ul. Legile statului interzic vânzarea lui. (...)

Spargem o grămadă de nuci, doborâte de vânt și aduse cu căruciorul. (...)

Mixerul se învârtește, lingurile frământă untul și zahărul din castroane, vanilia parfumează aerul, iar ghimbirul răspândește miros de mirodenii. (...)

Ilustrație de Beth Peck din „O amintire de Crăciun“, de Truman Capote

În patru zile am sfârșit treaba. Treizeci și una de prăjituri îmbibate cu whisky se răsfață la soare pe pervazurile ferestrelor și pe rafturi.“

Pentru cine sunt prăjiturile? Pentru prieteni. Dar nu neapărat pentru vecinii care ne sunt prieteni. De fapt, cele mai multe sunt făcute pentru oameni întâlniți doar o singură dată sau poate deloc. (Truman Capote)

Băuturi

La băuturi aveți mână liberă. Puteți amesteca coloranți alimentari (asigurați-vă dinainte că nu conțin nimic dăunător!) într-o citronadă sau limonadă, pentru a crea propriile „poțiuni vrăjitoarești“ inspirate de cocktailurile fără alcool preparate de Roald Dahl pentru copiii săi.

(Apropo de Roald Dahl, nu cumva să vă dea prin cap să încercați rețeta din *George și miraculosul său medicament*, căci veți petrece sărbătorile la cel mai apropiat spital.)

Vă oferim doar o idee: **berea cu caramel fierbinte** menționată în *Harry Potter și prizonierul din Azkaban*, ediția ilustrată de Jim Kay. N-avem nici cea mai vagă idee despre gustul băuturii – s-ar zice că lui Harry îi place la nebunie –, dar cei mai îndrăzneți dintre voi pot încerca această combinație neobișnuită.

„Harry și Hermione se îndreptară spre fundul sălii, unde se găsea o măsuță liberă între fereastră și un brad frumos de Crăciun care fusese așezat lângă cămin. Ron se întoarse după cinci minute, ducând trei câni înspumate de bere cu caramel fierbinte.

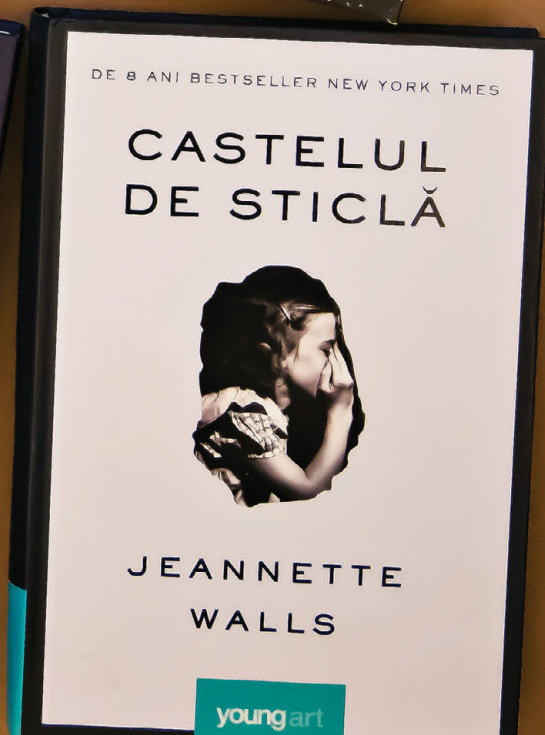
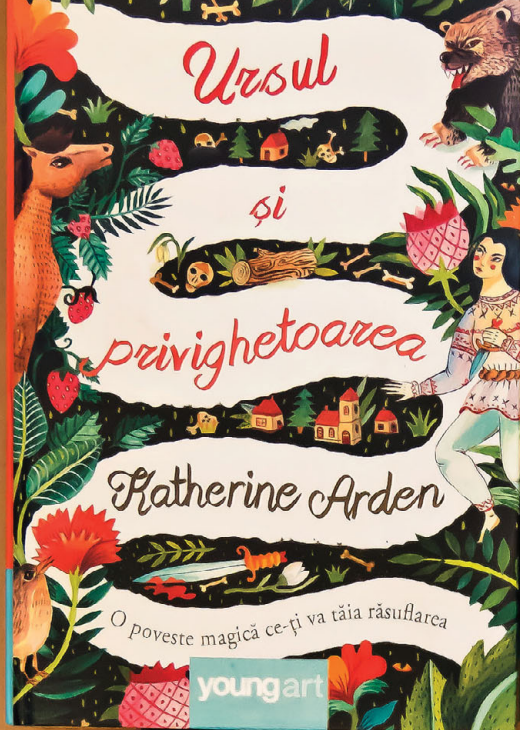

Ilustrație de Jim Kay din „Harry Potter și prizonierul din Azkaban“, de J.K. Rowling

— Crăciun fericit! spuse el vesel, ridicându-și halba.

Harry trase o dușcă zdravă. Era cel mai bun lucru pe care-l gustase vreodată și părea să-i încălzească fiecare părticică din corp pe dinăuntru.“

Ema Cojocaru

7 PERSONAJE NONCONFORMISTE DIN LITERATURA YA

Trebuie să vă mărturisim ceva: ne plac personajele care nu se tem să fie diferite. Fie că încalcă anumite reguli, fie că își susțin cu îndârjire părerile sau evită normele sociale acceptate cu ochii închiși de cei din jurul lor, ele aduc un strop de culoare și diversitate în literatura YA. Le numim nonconformiste (uneori chiar „rebele“), însă le aplaudăm mereu cu mare entuziasm îndrăzneala, pentru că, hai să fim sinceri, de ce ne-am dori să fim cu toții la fel?

Însă termenul nu are întotdeauna o latură pozitivă sau amuzantă. Unii protagoniști nu au de ales și trebuie să trăiască în medii atipice, de multe ori precare sau primejdioase, obișnuiți să supraviețuiască de pe o zi pe alta sau să-și riște constant viețile ca să-și recapete libertatea. În astfel de situații, nonconformismul devine chiar un stil de trai impus de forțe sau autorități superioare, un fel de încătușare bruscă a voinței; nu poți să nu te întrebi dacă o parte din personaje s-ar mai comporta sau ar mai gândi într-un mod asemănător dacă ar fi avut o copilărie mai sigură, părinți sau frați mai iubitori, prieteni pe umerii cărora să plângă sau posibilitatea de a-și alege singure viitorul.

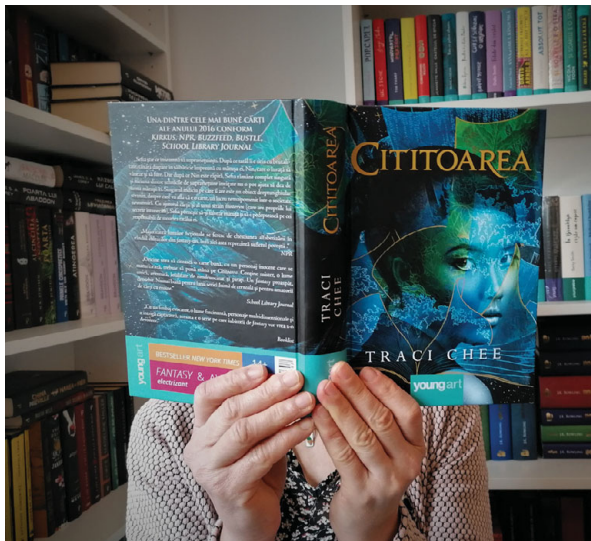
Pe de altă parte, atât viziunea lor diferită asupra lumii, cât și ticurile sau obiceiurile pe care nu le înțelegem pe deplin, ne oferă o perspectivă nouă asupra unor lucruri pe care altfel le-am trece mult prea ușor cu vederea. Ai putea spune că ne deschid ochii,

dându-ne la rândul lor un imbold de a ne găsi curajul sau de a învăța cum să ne simțim mai bine în pielea noastră. Fiindcă, la urma urmei, asta e important, nu-i așa?

Eroii și eroinele **Youngart** nu au avut nici pe departe vieți ușoare, însă șapte ne-au atras în mod special atenția.

Sefia (*Cititoarea*, de Traci Chee)

Știe să vâneze, este o hoată iscusită și a trăit aproape toată viața în sălbăticie, în inima junglei, înainte să pornească într-o călătorie periculoasă prin Regatul Împădurit. Când nu salvează băieți cu trecuturi misterioase (O, Arcașule!) sau nu negociază cu o bandă de pirați, Sefia pune lațuri, împletește capcane pentru homari și învață să citească suită în copaci sau adăpostită în peșteri săpate de vânt.

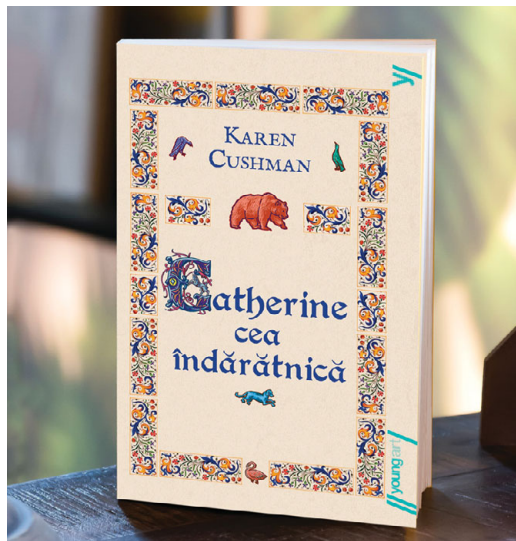

Jeannette (*Castelul de sticlă*, de Jeannette Walls)

A dormit în cutii și pe bucăți de carton, a căutat mâncare în coșurile de gunoi pentru a nu leșina de foame la școală și a fost învățată de tatăl ei în ce punct al gâtului să lovească un bărbat pentru a-l omorî cu o singură lovitură puternică (Nu glumim!). A umblat desculță și a mâncat chiar și tocană de pepene galben câteva zile bune, educată de tatăl ei să transforme fiecare neajuns într-un avantaj. După un timp, Jeannette și-a dat seama că lumea are nenumărate reguli și restricții, însă nu le-a acceptat pe toate, chiar și după ce a înțeles că tatăl ei, deși a iubit-o în felul lui controversat, i-a furat șansa de a putea fi, măcar în unele privințe, asemenea celorlalți copii.

Catherine (*Catherine cea îndărătnică*, de Karen Cushman)

Când i se spune că trebuie să se comporte adecvat, ca o domniță bine-crescută, Catherine este tentată să-și ia cât mai repede tălpășița și să-și petreacă timpul dansând sau ducând caprele la păscut. Din păcate, părinții ei au alte planuri, așa că tânăra de 14 ani trebuie să toarcă, să brodeze și să cârpească, pentru a căpăta toate acele calități dorite de un bărbat la viitoarea lui soție. Iar când pețitorii încep să-i bată la ușă, adolescența recurge la fel și fel de pozne și de subterfugii ca să-i îngrozească și să-i facă să se răzgândească. Of, de ce nu înțelege nimeni că ea vrea să fie țărăncă și urăște bârfa, chiar dacă s-a născut într-o familie de neam?

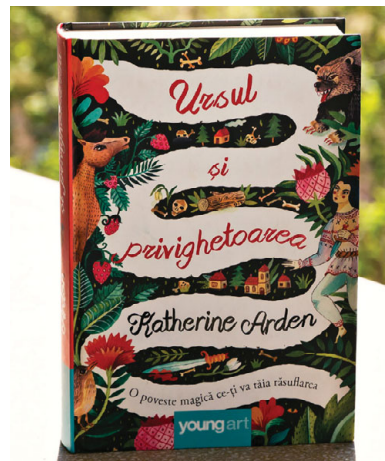
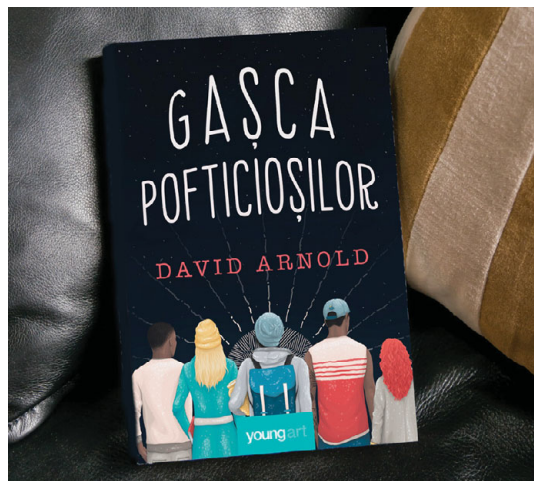

Cassandra (*Fetele din castel*, de Dodie Smith)

La prima vedere, Cassandra pare o domnișoară care respectă cu sfințenie normele etichetei și ale societății, însă cum ai reacționa dacă ți-am spune că scrie poezii cocoțată pe cotețul găinilor sau că lucrează la romanul ei în bucătărie, cu picioarele în chiuvetă? O, ce-ar mai bârfi doamnele dacă ar afla că a dansat desculță pe un coridor pustiu de lângă o sală de dans, pentru că pantofii de satin ai surorii ei i-au provocat prea multe probleme, sau că vrea să-l citească pe Proust pentru a-i atrage atenția unui băiat chipeș, care încă o vede ca pe o copilă!

Baz & Coco (*Gașca pofticioșilor*, de David Arnold)

Deși e neînfricăată și vrea să fie independentă, Coco îl ține mereu de mână pe Baz, însă e greu de spus cine susține pe cine. Are o imaginație fascinantă când vine vorba de înjurături (Frutu-!), poartă adesea mănuși desperecheate și haine mai mari, spune mereu tot ce gândește, nu îi e rușine să pună întrebări incomfortabile și doarme cu picioarele îndesate sub piept. Ah, să nu uităm: a aflat abia la unsprezece ani de existența tiramisului. Spre deosebire de ea, Baz are în permanență o șapcă de baseball cu emblema celor de la Trenton Thunder trasă peste cap și brațul stâng acoperit de o mulțime de tatuaje, o combinație care reprezintă o sfidare nu numai la adresa societății, ci și a iernii, din moment ce-și taie mânecile de la tricouri chiar la nivelul umerilor (Să zicem doar că e rezistent la frig). Să nu-l întrebați dacă îi place pâinea!

Vasea (*Ursul și privighetoarea*, de Katherine Arden)

În Rusia medievală, femeile trebuie să își cunoască locul și să își ascundă idealurile. Să fie fiice ascultătoare, mame devotate și soții muncitoare. Nu au voie să aibă aspirații și să descopere tainele cuvântului scris, să umble neînsoțite sau să aibă hainele murdare de noroi și frunze agățate în păr. Unele se mulțumesc cu puțin: un acoperiș deasupra capului, lemne de foc în lunile de iarnă și un soț bun, care le tratează cu blândețe și ridică rar mâna la ele pentru a le aminti cine este stăpânul și că vorba lui este lege. Dar nu și Vasea. Tânăra refuză să se supună normelor și vrea să se afle pe picior de egalitate cu orice bărbat. Respectă datinile străvechi, ignoră avertismentele mamei vitrege și cutreieră pădurile, cu părul despletit și picioarele desculțe, dornică să fie liberă și să călătorească prin întreaga lume.

Simona Stoica

BALUL PERSONAJELOR

seria *Amurg*

Cinci personaje s-au strecurat dintre copertele celei mai populare serii YA pentru adolescenți cu vampiri și încearcă să ne subjuge, prin puterile și privirile lor pătrunzătoare, să luptăm alături de ele împotriva clanului Volturi. Iar dacă încă ezităm să rostim acel jurământ de loialitate imposibil de încălcat – deși e greu să le rezisti membrilor familiei Cullen, care sunt uimitori de talentați – putem oricând să-i punem întrebări Bellei, care nu știe deloc să mintă, și să aflăm de ce seria *Amurg* a fost vândută în peste o sută de milioane de exemplare în toată lumea și reprezintă în continuare, la aproape două decenii de la apariția primului volum, o serie emblematică pentru tinerii cititori.

Rosalie Hale

Uluitor de frumoasă, chiar și pentru un vampir, Rosalie este narcisistă (îi place să petreacă mult timp admirându-se în oglindă), egocentrică și se enervează foarte repede, mai ales când o altă persoană este considerată mai atractivă decât ea. Își dorește cu ardoare să fie din nou o ființă umană și se bucură de efectul pe care îl are asupra bărbaților, manipulându-i cu o ușurință înfricoșătoare. Cu toate că este o muziciană, asemenea fratelui ei, mașinile sunt adevărata ei pasiune – are o colecție impresionantă și este un mecanic magistral.

Model: Ana Torcea, are în grijă Vlad și Cartea cu Genius

Dacă ai întreba-o pe Rosalie Hale ce carte să citești, ți-ar recomanda fără să clipească Circe, de Madeline Miller.

Esme Cullen

De departe cea mai caldă și iubitoare membră a familiei Cullen, Esme a avut întotdeauna instincte materne puternice, motiv pentru care este capabilă să-și deschidă inima atât de ușor către copiii ei adoptivi și Bella. De asemenea, este foarte creativă, îi place să renoveze proprietăți vechi și a obținut numeroase diplome de-a lungul anilor, inclusiv în arhitectură, artă și fotografie.

Model: Monica Macedonski, Tik Tok-eriță la Arthur și Youngart, creatoare de conținut la Editura Art

Esme Cullen are gusturi previzibile în materie de literatură: una din cărțile ei preferate este Familia mea și alte animale, de Gerald Durrell.

Edward Cullen abia așteaptă să citească povestirile lui Tennessee Williams din volumul Asemănarea dintre o cutie de vioară și un sicriu. Pare o carte pe gustul lui.

Edward Cullen

Un pianist desăvârșit și cel mai rapid vampir din familia Cullen, Edward este adesea melancolic și încăpățânat, dar totodată amabil, plin de compasiune și un romantic incurabil. Deoarece vampirii nu dorm, în timpul nopții citește cărți, studiază limbi străine și ascultă muzică, de la punk rock până la cea clasică. El pune întotdeauna siguranța și umanitatea Bellei pe primul loc și se străduiește din răputeri să o protejeze, având tendința de a exagera în anumite situații. Prin urmare, nu ar trebui să ne surprindă că este puțin gelos și posesiv, mai ales în preajma lui Jacob Black.

Model: Matei Sâmișăian, pasionat de BD, traducător & wizard la Editura Grafic

Bella Swan

În primele volume ale seriei, Bella pare cea mai fragilă ființă umană din lume și este incredibil de neîndemânică: se împiedică constant, scapă lucruri din mâini și cade – fără să exagerăm – de câteva ori pe săptămână. O fire tăcută, retrasă și nesigură, cu o inimă mare și o maturitate neobișnuită la o vârstă atât de fragedă, Bella adoră romanele clasice și nu se simte confortabil atunci când trebuie să se machieze sau să se îmbrace elegant. Deși se subestimează și are impresia că este mereu veriga slabă, tânăra le va demonstra tuturor vampirilor – și nu numai – că poate înclina balanța luptei și să le asigure aliaților ei victoria.

Model: Alexandra Șarpe, creatoare de conținut la Editura Art

Bella Swan a citit de trei ori Iubirea care a rupt lumea în două, de Emily Henry, și de fiecare dată a fost emoționată de povestea lui Beau și Natalie.

Alice Cullen încă n-a terminat de citit Luminătorii, de Eleanor Catton, dar spune că romanul are o intrigă bestială.

Alice Cullen

Când nu are previziuni tulburătoare, joacă la bursă sau cheltuiește sume exorbitante pe haine de firmă, Alice cântă aproape orice melodie trei octave mai sus și organizează cele mai fastuoase petreceri. Este o fire optimistă, o iubește pe Bella ca pe o soră și ignoră adesea sfaturile celorlalți, preferând să facă lucrurile în stilul ei, chiar dacă rezultatele nu sunt neapărat cele preconizate. Nefiresc de grațioasă, este un vampir agil și are un stil de luptă atât de hipnotizant, încât ai impresia că dansează în timpul confruntărilor, învingându-și iute adversarii datorită forței fizice surprinzătoare.

Model: Ema Cojocaru, fotograf, creatoare de conținut la Editura Art

*Fotografii de
Ema Cojocaru
Texte de
Simona Stoica*

GRUPUL EDITORIAL ART

ART

arthur

youngart

GRAFIC

PALADIN

VIAȚĂ ȘI CARTEA CU GENIUS

www.editura-art.ro
www.editura-arthur.ro
www.grafic-art.ro
www.editura-youngart.ro
www.editura-paladin.ro
www.carteacugenius.ro